

ಧಾರ್ಮ ಬಂಟ್ ಎಸೋಷಿಯೇಶನ್

ಸ್ನೇಹ ಸೌರಭ

101, Jai Shankar CHS Ltd., Opp. Axis Bank, LBS Marg, Hari Niwas, Thane (W) - 400602.
Tel. 7506371586 • e-mail : thanebunts@gmail.com • Website : thanebunts.org

ಜನವರಿ - ಮಾರ್ಚ್ 2025

SNEHA SAURABHA

JANUARY-MARCH 2025

AMRUTHESHWARA ENGLISH MEDIUM HIGH SCHOOL

Vamanjoor, Mangaluru, D.K. - 575028.

ISO Certified School

Janu Shetty Memorial Educational and Charitable Trust (R.)

Imparting Holistic Education Since 1999

“ಧ್ಯೇಯದಿಂದ
ಸತ್ಯವನ್ನ ಎದುರಿಸು,
ಜಯ ಎಂಬುದು
ಕಡೆಟು ಬುಕ್ತಿ”
- ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ

ಸ್ನೇಹ ಸೌರಭ SNEHA SAURABHA

ಧಾನ್ಯ ಬಂಟ್ನೀ ಎಸೋಸಿಯೇಶನ್

101, ಜೈಶಂಕರ್ ಹೋ. ಅಪರೇಟಿವ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸೊಸ್ಯಾಟಿಲ್ .
ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಎದುರು, ಎಲ್.ಬಿ.ಎಸ್. ಮಾರ್ಗ , ಹರಿನಿವಾಸ,
ಥಾನೆ (ಪ) - 400 602 • ಫೋನ್ : 91525 35242
e-mail : thanebunts@gmail.com / web : www.thanebunts.org

ಸಂಪುಟ-17

ಜನವರಿ - ಮಾರ್ಚ್ 2025

ಸಂಚಿಕೆ-01

ಕಾರ್ಯಾಧಿಕರು
ಸುರೇಶ್ ಶೆಟ್ಟಿ, ಕಡಂದಲೆ
ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು
ಡಾ. ಕರುಣಾಕರ್ ಶೆಟ್ಟಿ
ಉಪ ಸಂಪಾದಕರು
ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರಮೋದ ಮಾಡ
ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ
ಭಾಸ್ಕರ ಎನ್. ಶೆಟ್ಟಿ
ಜೋತಿ ಎನ್. ಶೆಟ್ಟಿ
ಗೌರವ ಸಲಹಾಗಾರರು
ಡಿ. ಜಿ. ಬೋಳಾರ್
ಭಾಸ್ಕರ ಎಂ. ಶೆಟ್ಟಿ
ಕೇಶವ ಎಂ. ಆಳ್
ಎನ್. ಶೇಖರ ಶೆಟ್ಟಿ
ರವೀಂದ್ರ ಎಂ. ಶೆಟ್ಟಿ
ಸಲಹೆ ಸಮಿತಿ
ಸಿಎ ಕರುಣಾಕರ್ ಶೆಟ್ಟಿ
ಸಿಎ ಜಗದೀಶ್ ಶೆಟ್ಟಿ
ಚಂದ್ರಹಾಸ ಎಸ್. ಶೆಟ್ಟಿ
ಕುಶಲ ಸಿ. ಭರತಾರಿ
ವೇಳುಗೋಪಾಲ ಎಲ್. ಶೆಟ್ಟಿ
ಸುನಿಲ್ ಜಿ. ಶೆಟ್ಟಿ
ಅಶೋಕ್ ಎಂ. ಶೆಟ್ಟಿ
ಪ್ರಕಾಶಕರು
ಜಗದೀಶ ಶೆಟ್ಟಿ, ಕನಕ
ಥಾನೆ ಬಂಟ್ನೀ ಎಸೋಸಿಯೇಶನ್
101, ಜೈಶಂಕರ್ ಹೋ.ಆಪ್.ಹೌಸಿಂಗ್
ಸೊಸ್ಯಾಟಿಲ್ ., ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಎದುರು,
ಎಲ್.ಬಿ.ಎಸ್. ಮಾರ್ಗ ,
ಹರಿನಿವಾಸ, ಥಾನೆ (ಪ) - 400 602.
ದೂರವಾಣಿ : 022- 6561 6162
e-mail : thanebunts@gmail.com
web : www.thanebunts.org

ಸ್ನೇಹ ಸಿಂಚನ :

- ಸಂಪಾದಕರ ನುಡಿ
- ಗೌ. ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಮಾತು
- ಹೆಮೇಯ ಕರುನಾಡು (ಕವನ)
- ಕನಕದಾಸರ ಜೀವನ ಸಾಧನೆ
- ಇವರು ನಮ್ಮವರು
- ಒ ಮನಸ್ಸೇ (ಕವನ)
- ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ
- ಮೂರ್ಖ ಶಿಷ್ಟರು (ಕವನ)
- ಭಾರತದ ಅನಘ್ರಾರತ್ ವಿವೇಕಾನಂದ
- ಗರುಳ್ (ಕವನ)
- ಬಟ್ಟೆ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಹುಡುಗ ಈಗ
ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷಾನದ ಸಮಾರ್ಥಕ
- ಇಟ್ಟಿಗೆ ಇರಬೇಕು (ಕವನ)
- ಹೊಟ್ಟಿವ ಹೋಡಂಗಿ ಇಸ್ತ್ವಾಂಡವ ಈರಭದ್ರ
- ಭಾರತೀಯ ಚಿತ್ರರಂಗದ ಮೊದಲ ರಾಜೆ
- ಸ್ತ್ರೀ (ಕವನ)

○○○

ಮುಖ ಪ್ರಣಿ

ಎಸೋಸಿಯೇಶನಿನ 20ನೇಯ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವವನ್ನು
ಗಣ್ಯರು ದೀಪ ಪ್ರಜ್ಞಲಿಸಿ ಉದ್ಘಾಟಿಸುತ್ತಿರುವುದು.

(ಸ್ನೇಹ ಸೌರಭ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಲೇಖನದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಅಯಾಯ
ಲೇಖಕರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು. ಪತ್ರಿಕೆ ಯಾವುದೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗೆ ಹೊಂದುವುದು.)

ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವಿಧವೆ

ಹೆಣ್ಣು ಪೂಜಿಸಲ್ಪಡುವಲ್ಲಿ ದೇವರು ನೇಲೆಸುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ನಂಬಿಕೊಂಡು ಬಂದ ನಮ್ಮ ಮಹಾನ್ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದೇ ಹೆಣ್ಣು ವಿಧವೆಯಾದಲ್ಲಿ ಆಕೆ ಪಡುವ ಪಾಡು, ಅವಳ ಮೇಲಾಗುವ ದೋಷನ್, ಅನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಶೋಷಣೆ ಅವಽಾನಿಯೆ. ಅವಕೂ ಏಂ ಮಾನವ ಜೀವಿ. ಅವಳಿಗೂ ನಮ್ಮುಂತೆ ಬದುಕಿ ಬಾಳುವ ಹಕ್ಕಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆತು ಅವಳು ಇತರರಂತೆ ಬಾಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲೋ ಎಡವಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದೇವೆ. ಪತ್ತಿ ತೀರಿಕೊಂಡ ಹೂಡಲೇ ಆ ಪತ್ತಿಯಾದವನಿಗೆ ಮರುವಿವಾದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಪತ್ತಿ ತೀರಿಕೊಂಡ ಆ ಕ್ಷಣಾದಲ್ಲಿ ಅವಳ ಮೇಲೆ ಹೇರುವ ಬಂಧನಗಳು ನೂರಾರು. ಈ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ರೇಖೆಗಳಿಂದ ದೇವರಿಗೂ ಆಕೆಯನ್ನು ಪಾರು ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ ಸಾಧ್ಯ. ಅವಳು ಹಣಿಗೆ ಹಂಕುಮ ಇಡುವಂತಿಲ್ಲ, ಕೈಗಳಿಗೆ ಬಳೆ ತೊಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಅಭರಣ ಧರಿಸುವಂತಿಲ್ಲ, ಹೂವು ಮುಡಿಯುವಂತಿಲ್ಲ, ಮಂಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಬಣ್ಣಬಣ್ಣಾದ ಬಟ್ಟೆ ಧರಿಸುವಂತಿಲ್ಲ ಇತ್ತಾದಿ. ಕೈ ಹಿಡಿದ ಪತ್ತಿ ತೀರಿಕೊಂಡ ಹೂಡಲೇ ಆಕೆಯ ಪತ್ತಿಯನ್ನು ನವಹೀವನದ ಹೊಸ್ತಿಲಿಗೆ ಕರೆದು ಸ್ವಾಗತ ನೀಡುವ ಸಮಾಜ ಆ ಹೆಣ್ಣೀಗೇಕೆ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಸ್ವಾಗತ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಗಂಡನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದಾತನೆ ಆ ಹೆಣ್ಣಿನ್ನು ಹೊಡು ಸ್ವಷ್ಟಿ ಮಾಡಿರೋದು! ಮತ್ತೇಕೆ ಈ ತಾರತಮ್ಯ ಈ ಭೇದ ಭಾವ?

ಹೆಣ್ಣಿಗಾಗುವ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರಾದ ವಿಲಿಯಂ ಬೆಂಟ್‌ಕ್, ದಯಾನಂದ ಸರಸ್ವತಿ, ರಾಜಾರಾಮ್ ಮೋಹನ್ ರೋಯ್, ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರಂತಿರ ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದ ಬಹಳಷ್ಟು ಸುಧಾರಣೆ ಕೆಂಡರೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯಾವಾಗಿಲ್ಲ ಅನ್ಮೋದು ಬೇರೆ ವಿಷಯ. ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಚಿತ್ರಫೀಂಸೆ ನೀಡಿ ಕೊಲ್ಲಲ್ಪವ ನರಾಧಿಕರ ಸಂಖ್ಯೆ ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲ.

ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಸಂಬಂಧಿಕರೊಬ್ಬರ ಸಾವಿನ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಧಾವಿಸಿದೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಹಿರಿಯರು, ಕರಿಯರು ಅಲ್ಲಿ ನೇರಿದಿದ್ದ ನಾನೂ ಅವರಲ್ಲಿಬ್ಬ ಮೂಕ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನಾದೆ. ಮೃತರು ಬಹಳಷ್ಟು ದಿನ ಅಸೌಖ್ಯದಿಂದ ನರಳಿದ್ದ ಅವರ ಪತ್ತಿ ಅವರ ಸೇವೆಯನ್ನು

ನಿಷ್ಯೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸಮಾಜ ಸೇವಕನೆಂಬಂತೆ ಮಹಾನುಭಾವರೊಬ್ಬರು ಬಂದು ಹೊವನ್ನು ಮೀರಿಸಿ ಮಲಗಿಸಿದ ನಂತರ ಮೃತರ ಪತ್ತಿ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆಸಿದ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೆಡೆ ಸೇರಿದ ನಂತರ ಮೃತರ ಪತ್ತಿಯ ಒಂದೊಂದೇ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಕಳಚಿಸಿ ಆ ಹೊದ ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಇರಿಸಲು ಹೇಳಿದ. ಆ ತಾಯಿ ಮಣಿನ್ನ ಬಳೆ ಧರಿಸಿರದ ಕಾರಣ ಆಕೆಯ ಕೈಗೆ ಮಣಿನ್ನ ಬಳೆ ತೊಡಿಸಲು ಹೇಳಿ ಸುತರ ಅದನ್ನು ಒಡೆಸಿದರು. ಆ ತಾಯಿಯ ಹಣೆಯ ಕುಂಪುಮ ಒರೆಸಿದಾಗ ಆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಗೋಳು ನನ್ನಿಂದ ನೋಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕು ಜನ ಹಿರಿಯರು ಹೂಡಿದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವ ಎದೆಗಾರಿಕೆ ಅಲ್ಲಿ ನೇರೆದವರಲ್ಲಿ ಯಾರಲ್ಲೂ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಅಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ನಡೆದ ಘಟನೆಯಂತೂ ಇನ್ನೂ ಅಮಾನವೀಯವಾದುದು. ಮನುಷ್ಯರಾದವರು ನೋಡಲಾಗಿದ್ದು. ಅಲ್ಲಿ ಅಂದು ತೀರಿಕೊಂಡವರು ಬಹಳಷ್ಟು ದಿನ ರೋಗದಿಂದ ನರಳಿದ್ದ ವಿಷಯ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಚಾರ. ಆದರೂ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮೃತರ ಪಾದವನ್ನು ಅವರ ಪತ್ತಿಯ ಕೈಯಿಂದ ತೊಳಿಸಿ ಅವರಿಗೂ ಅವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಕುಡಿಯಲು ಆದೇಶ ನೀಡಿದ. ಬಾಳಿದ ತಮ್ಮ ಪತ್ತಿಯ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಭಾಗಿಯಾಗಿ, ಆತ ಅಸೌಖ್ಯದಿಂದ ನರಳಿದಾಗ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಅವರ ಪತ್ತಿಗೆ ದೊರೆತ ಉಡುಗೊರೆ ಮೃತರ ಪಾದ ತೊಳಿದ ಆ ನೀರು.. ಜೊತೆಗೆ ಆ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ.

ಈ ನಾಟಕವನ್ನು ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಎಲ್ಲರನ್ನು ನಾನೂ ಅನುಸರಿಸಿದೆ. ಬೇರೆ ಉಪಾಯ ಕಂಡು ಬರಲಿಲ್ಲ: ಹೆಣ್ಣು ಮದುವೆ ದಿನ ತನ್ನ ಹೊಸ ಬಾಳಿಗಡಿ ಇಡುವಾಗ ಗುಡಿನ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ತೊಡುವುದು ಮಾಂಗಲ್ಯ ಸರ, ಕಾಲುಂಗರ ಮತ್ತು ಒಡ್ಡಿಯಂಗುರ (ಮದುವೆ ಹೆಣ್ಣು ಧರಿಸುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕೈ ಉಂಗುರ) ಪತ್ತಿ ತೀರಿಕೊಂಡಾಗ ಅವಳು ಇಚ್ಛಿಸಿದಲ್ಲಿ ಆ ಅಭರಣಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಲೆ, ಆದರೆ ಅವಳು ವಿವಾಹ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕುಂಪುಮ, ಬೆಂಡೋಲೆ, ಬಳೆ, ಹೂವು ಇವುಗಳನ್ನೇರೆ ವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಇದು

ಯಾರು ಮಾಡಿದ ನಿಯಮ? ಈ ನಿಯಮ ಗಂಡಿಗೇಕೆ ಅನ್ವಯ ಆಗುವದಿಲ್ಲ, ಮುಂದುವರಿದಿರುವ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಬದುಕುತ್ತಿರುವ ನಾವು ಈ ಅರ್ಥಹಿಂನ ಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಎಷ್ಟರುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರಿ? ಇದು ಇನ್ನಾದರೂ ನಿಲ್ಲಲೇಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಮದುವೆಯ ನಂತರ ಅವಳ ಗಂಡನ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ತೊಡುವುದು ಮಾಂಗಲ್ಯಸರ ಕಾಲುಂಗುರ ಮತ್ತು ಒಡ್ಡಿಯಂಗುರ (ಕೆಲವೇಡೆ ವಿವಾಹಿತ ಹೆಚ್ಚು ಧರಿಸುವ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ರೀತಿಯ ಉಂಗುರ).

ಪತಿ ತೀರಿಕೊಂಡಾಗ ಆಕೆ ಇಚ್ಛಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ತೆಗೆಯಲಿ, ಆದರೆ ಆಕೆ ವಿವಾಹ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕುಂಪುಮ, ಕಿವಿಯೋಲೆ, ಮೂಗಿನ ನತ್ತು ಮತ್ತು ಯಾವು ಧರಿಸುವುದನ್ನು ಯಾಕೆ ಬಿಡಬೇಕು? ಇದು ಯಾರು ಮಾಡಿದ ನಿಯಮ? ಇದು ವಿಧುರ ಪತಿಗೇಕೆ ಅನ್ವಯ ವಾಗುವದಿಲ್ಲ? ಈ ಮುಂದುವರಿದ ಕಾಲ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬದುಕುವ ನಾವು ಈ ಅರ್ಥಹಿಂನ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಅನುಸರಿಸುವುದು ಎಷ್ಟು ಸರಿ? ಇದು ಇನ್ನಾದರೂ ನಿಲ್ಲಬೇಕು.

ಪತಿಯನ್ನು ಕೆಳೆದುಕೊಂಡು ದಿಕ್ಕು ಕಾಣಿದೆ ತಡವರಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಸಹಾಯಕ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಾಂತ್ವನೆ ನೀಡಿ ಅವಳ ಮುಂದೆ ಬದುಕು ಸಾಗಿಸಲು ಸ್ವೀಯ ನೀಡಬೇಕಾದ ನಾವೇ ಅವಕಳನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಪಾಪದ ಹಾಪಕ್ಕೆ ತೆಲ್ಲಿದರೆ ನಾವು ಮನುಷ್ಯರೆಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅರ್ಹರೇ? ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿಧವೆಯ ಪಾಡು ನಾಯಿ ಪಾಡು. ಆಕೆ ಶುಭ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಬೆಳಗಾತ ಯಾರಿಗೂ ಮುಖ ತೋರಿಸುವಂತಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ ಪತ್ತಿ ತೀರಿಕೊಂಡರೆ ಪತಿಯಾದವನ ಮುಖಕ್ಕೆ ಆ ಅಮಂಗಳ ತಟ್ಟುವದಿಲ್ಲ. ವಿಧವೆ ತಾಯಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಮಗಳ ಮದುವೆಗೆ ಹಣ ಹೊಂದಿಸಿದರೂ ಆಕೆ ಧಾರೆ ಎರೆಯುದಂತೂ ದೂರದ ಮಾತು. ಆಕೆ ಧಾರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ನೋಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಎಂತೆ ವಿಷಯಾಸ. ತಾನು ಜನ್ಮ ನೀಡಿ ಬೆಳೆಸಿದ ಮಗಳ ಬದುಕಿನ ಸುಂದರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಆ ತಾಯಿಗೆ ನಿಷಿಧ್ಯ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಅಮಾಯಕ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನೀಡುವ ಸಾಫ್ತಮಾನ ಅದೆಷ್ಟು ಭಯಂಕರ!! ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಧವೆಯರ ದುರವಸ್ಥೆ ನೋಡುವಾಗ ಒಮ್ಮೆಮ್ಮೆ ಅಂದು ಪ್ರಚಲಿತವಿದ್ದ ಸತಿ ಸಹಗಮನ ಪದ್ಧತಿಯೇ ಒಳ್ಳೆದಿತ್ತು ಎಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೂ ಅಪಮಾನ ಚಿತ್ರಪಿಂಸೆಗೊಳಗಾಗಿ ಇಂಚು ಇಂಚು ಸಾಯೋದಕ್ಕಿಂತ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಜೀವಂತ ದಪಿಸಿಕೊಂಡು ಒಮ್ಮೆಲೇ ನೋವೆ ಉಣಿಪ್ಪದೇ ಲೇಸು. ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಕೇಳನ

ಬದಲಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಅಮಾಯಕ ಹೆಚ್ಚು ನಿರಾಳವಾಗಿ ಬದುಕುವ ಅವಕಾಶ ಪಡೆಯ ಬಹುದು. ಸರಕಾರ ವಿಧವೆಯರ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಡೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಕಾನೂನು ಹಳ್ಳಿಗೆ ತಲುಪುವದೇ ಇಲ್ಲ. ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಪತಿ ತೀರಿಕೊಂಡರೆ ಆತನ ಉದ್ದೇಶ ಆಕೆಗೆ ದೊರಕುವ ಚಾನ್ನ ಇಜ್ಞಾರೂ, ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಆಕೆಗೆ ಪಾಲನ್ನೂ ಕೊಡುವ ಆಕೆಯನ್ನು ಜೀತದಾಳಿನಂತೆ ಕಂಡು ಆಡಿಗಿಗೂ ಶೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಕೆಗೆ ಮಕ್ಕಳು ಇದ್ದರೆ ಅವುಗಳದ್ದು ಹೊಡು ನಾಯಿ ಪಾಡೇ. ಕಾನೂನು ಗೊತ್ತಿರದ ಆಕೆ ಇದು ತನ್ನ ಪೂರ್ವಜನ್ಮದ ಕರ್ಮವೆಂದು ನೋವನ್ನು ನಂಬಿ ನರಕದ ಬದುಕು ಸಾಗಿಸುವ ಈ ಸಾಮಿರು ಅಭಾಗಿಸಿಯರ ಕಷ್ಟ ಕೊಟುಲೆಗೆಗೆ ಮುಕ್ಕಿ ಕೊಡುವವರು? ವಿಧವೆಯರೂ ನಮ್ಮ ಹಾಗೆ ಮನುಷ್ಯರೇ. ಅವರಲ್ಲೂ ಭಾವನೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ನೋವೆ ನಲಿವುಗಳು, ತವಕ ತಲ್ಲಾಗಳು ಇರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಬದುಕಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಪತ್ತಿ ತೀರಿಕೊಂಡ ತಟ್ಟಣ ಗಂಡಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡಲು ಮುಂದೆ ಬರುವವರು ಪತಿ ತೀರಿಕೊಂಡ ಹೆಚ್ಚಿಗೂ ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಿಧವೆಗೆ ಮರು ಬಾಳು ಕೊಡುವ ಮಹನೀಯರು ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏನೇ ಆಗಲಿ ಆಕೆಯೂ ನಮ್ಮಂತೆ ಮನುಷ್ಯರು ಆಕೆಗೂ ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮಂತೆ ಬದುಕುವ ಹಕ್ಕಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ, ಶುಭ ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ವಿಧವೆಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಬೇಕು. ವಿಧವೆ ಎದುರಿಗೆ ಬಂದರೆ ಚಿಕ್ಕ ಮುಕ್ಕಳನ್ನು ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಬೀಳದಂತೆ ಒಳಗೆ ಕರೆದು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬಾರದು. ಹೆಚ್ಚೆನ ಹಲವು ಮುಖಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಕೊರುವ ನಾವು ವಿಧವೆಗೂ ಮಹಿಳಾಕುವ.. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಗಂಡಿನಂತೆ ಹೆಚ್ಚೆನ ಸಹಕಾರವೂ ಅತ್ಯಗತ್ತ. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಶತ್ರುವಾಗದೆ ಗೇಳತಿಯಾಗಿ, ಸಲಿಯಾಗಿ ಅರಿತು ನಡೆದಲ್ಲಿ ಆ ದುರ್ದೇವಿಯ ಮೋಗದಲ್ಲಿ ತುಸು ನಗು ಮೂಡಬಹುದು.

ಈಗ ಸಮಾಜ ಸಾಕಷ್ಟು ಸುಧಾರಣೆಗೊಂಡಿದೆ. ನಾವು ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಿಂದ ಆದಷ್ಟು ಸಹಕಾರ ನೀಡೋಣ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಳಿತಾಗಲಿ. ‘ಸವೇ೯ ಜನಾಃ ಸುಖಿನೋ ಭವಂತು’.

- ಡಾ. ಕರುಣಾಕರ್ ಎನ್. ಶೆಟ್ಟಿ,
ಪಣಿಯಾರು

ಗೋ. ಪ್ರಥಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಮಾತು

ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವ

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ದೇವರು = ತಾಯಿ

ಪ್ರಪಂಚದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ತಾಯಿಗೆ ಮಹತ್ವದ ಸಾಫವನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚೇಕೆ ಪಶು ಪಕ್ಷಿಗಳಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯಾದವರಿಗೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಮಾನವ ಸಂತತಿ ಅಧವಾ ಜೀವ ಸಂಪಲ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬರುವುದರಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯಾದ ಸಿಂಹ ಪಾಲು ಎನ್ನವೆದರಲ್ಲಿ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯ ಮಾತಿರಲಾರದು. ಪುರಾಣ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ತಾಯಿಗೆ ಗೌರವದ ಸಾಫ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಯನ್‌ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಾಯಿ ಪೂಜ್ಯಾಗಿ ಬೇಳಿದು ಬಂದಿದ್ದಾಳೆ. ರಾಮಾಯಣದ ಕೌಶಲ್ಯ, ಮಹಾಭಾರತದ ಕುಂತಿ, ಶ್ರೀಯನ್ ಧರ್ಮದ ಮೇರಿ ಈ ಮಾತೆಗೆ ಸಾಷ್ಟಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ವೇದಕಾಲದಿಂದಲೂ ಅಧವಾ ವರ್ಣನವ ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟು ಪಡೆದ ಆ ದಿನದಿಂದಲೂ ತಾಯಿ ದೇವರ ಸಾಫವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ.

‘ತಾಯಿ ದೇವರೆಂದು ವೇದ ಬಾಯಿ ಬಿಟ್ಟು

ಹೇಳುತ್ತಿರುದು

ತಾಯಿ ದೇವರೆಂದು ತಿಳಿದವರೆಲ್ಲರೂರೆವರು

ಕವಿ ಹೇಳಿಸಿದ ಈ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯನ್ನು ದೇವರೆಂದು ವೇದಗಳು ಮತ್ತು ಜಾಣಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ವರ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ವೇದ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಮಹತ್ವದ ಸಾಫ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಮೃತ್ಯೇಯಿ, ಗಾಗಿಂ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಷ್ಟಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ಮಹಾಸತಿ ಅನಸೂಯೆಯಂತೂ ತನ್ನ ಪತಿವೃತ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ತನ್ನನ್ನು ಪರಿಣ್ಯಾಸಿಸಿ ಮಾಡಲು ಬಂದ ಶ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿಸಿದ ಮಹಾ ಮಾತೆ ಈಕೆ.

ಮನೆಯೇ ಮೊದಲ

ಪಾರ ಶಾಲೆ

ಜನನಿ ತಾನೆ

ಮೊದಲ ಗುರುವು

ಜನನಿಯಿಂದ ಪಾಠ

ಕಲೀತ ಜನರು ಧನ್ಯರು

ಈ ಕವಿವಾಣಿಯನ್ನು

ಗಮನಿಸಿದರೆ ಮಗು ತನ್ನ ಮೂಲ ಶಿಕ್ಷಣದ ಭದ್ರ ತಲಪಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಕಲಿಯದ ಓದದ ಬಾಯಿಯನ್ನು ಬಿಲದ ಬಾಯಿ ಎಂದು ತಿಳಿಹೇಳಿ ಬಿಲದೊಳಗೆ ವಿಷ ಸರ್ವಗಳು ನುಸುಳುವಂತೆ ಓದದ ತಲೆಗೆ ವಿಷಮಯ ವಿಷಯಗಳು ಹೊಕ್ಕುತ್ತವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ವಿದ್ಯೆಯಳ್ಳವನ ಮುಖಿವು ಮುದ್ದು

ಬರುವಂತಿಕ್ಕು

ವಿದ್ಯೆಯಿಲ್ಲದವನ ಬರಿ ಮುಖಿವು ಹಾಳೂರ

ಹದ್ದಿನಂತಕ್ಕು ಸರ್ವಜ್ಞಾ ॥

ಹೀಗೆ ವಿದ್ಯೆಯ ಮಹತ್ವವು ಮಾತೆಯಿಂದ ಮಗುವಿಗೆ ಸಿಗಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ತಾಯಿಯಾದವರು ಸಾಧ್ಯವಾದವ್ಯು ಮಟ್ಟಿಗೆ ತನ್ನ ಸುಖ ವನ್ನೆಲ್ಲ ಬದಿಗಿರಿಸಿ ಮಗುವಿನ ಏಳಿಗೆಯನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಾಳೆ.

ಕಲೀಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಆತ ತನ್ನ ಪ್ರತಿ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿ ತಾಯಿಯನ್ನು ಈ ಭೂಮಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದನೆಂಬ ಮಾತಿದೆ. ದೇವರು ತಾಯಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಿತಿ, ಪ್ರೇಮ, ಕರುಣೆ, ಸಹನೆ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ಸಂತಾನ, ಕೆಟ್ಟ ಮಾತೆ ಮಾತ್ರ ಇರಲಾರಳು. ಆರೆಯ ಲಕ್ಷ ಕೇವಲ ಸಂತಾನದತ್ತ. ಅದರೆದುರು ಆಕೆಯ ಸುಖ ನಗಣ್ಯ, ಕೃಷ್ಣನ ಸಾಹ ತಾಯಿ ಯಶೋದಾ, ತಾಯಿ ದೇವಕಿ. ರಾಮನ ತಾಯಿ ಕೌಶಲ್ಯ, ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಸುಖಿಕ್ಕಾಗಿ

ತಮ್ಮ ಸುಖವನ್ನು ಕಡೆಗಳಿಸಿದ ಮಹಾಮಾತೆಯರು. ಇತಿಹಾಸದ ಪ್ರಾಚೀನ ನಾವು ತಿರುವಿದಾಗ ಹೇಳಬು ಮಾಡಿದ ಭೃತ್ಯಪತಿ ಶಿವಾಚಿ, ಗಂಧಿಜಿ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ತಾಯುಂದಿರ ಯೋಗದಾನ ಮರೆಯಲಾಗದು. ಆ ತಾಯುಂದಿರು ಮಕ್ಕಳ ಮನದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ತಿದ ದೇಶಪ್ರೇಮವೇ ಇತಿಹಾಸದ ಪ್ರಾಚೀನ ಅವರನ್ನು ಅಪರಿಸ್ವಾಗಿಸಿತು.

ಮಾನವನ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಸ್ತೀಗೆ ಉತ್ತರ ಸಾಫವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಕಾಲದ ಪ್ರಾಧಾನ ದಲ್ಲಿ ಪ್ರರುಷನ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ತುಸು ಏರುಪೇರಾದರೂ ಸ್ತೀಯ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ನಾವು ಅಲ್ಲಗಳೆಯಿವಂತಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಾ ಸನಾತನ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಹೆನ್ನೂ ತಾಯಿಯಾಗಿ, ತಂಗಿಯಾಗಿ, ಮಗಳಾಗಿ, ಪತ್ರಿಯಾಗಿ, ಗೆಳತಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು ಅನನ್ಯ. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ವಿಶ್ವ ಸ್ವರೂಪದಂತೆ ಅವಳ ಒಡಲಲ್ಲಿ ಅನರ್ತ ವಿಶ್ವವೇ ಅಡಗಿದೆ. ದಯೆ ಕರುತ್ತೆ ವಾತ್ಸಲ್ಯ ಮಮತೆಯ ಸಾಕಾರ ರೂಪವೇ ಅವಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ದೈತ್ಯರು ಕರುತ್ತೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಹೆನ್ನೂ ಗಂಡಿಗಿಂತ ದುರ್ಬಲ ಇಂದು ಕಂಡು ಬಂದರೂ ಅವಳಲ್ಲಿರುವ ಸಹನೆ, ತ್ವಾಗ, ಬುದ್ಧಿ ಗಂಡಿಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆಂದೇ ಗಭಟ ಧರಿಸಿ ನವಮಾಸ ಹೊತ್ತು ಹೆರುವ ಗುರುತರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಪ್ರಕೃತಿ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ನೀಡಿದೆ. ತಾಯಿ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಕಾಣ ಸಿಗುವ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದೇವರು. ಅವಳಂತೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬಿರಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಆಕೆಯ ಸರಿ ಸಮಾನರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ.

ಹೆಣ್ಣಿನ ಹತ್ತು ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯ ರೂಪವೂ ಸಾಧ್ಯಕವಾದುದು. ಗಭಟದಲ್ಲಿ ಸಂತಾನವನ್ನು ಹೊತ್ತು ಹೊಂಡು ಬೆಳ್ಳಿದಷ್ಟು ಕಷ್ಟವನ್ನು ಸಹಿಸುವ ತಾಯಿಯ ಆ ಅವುಂತ್ಯ ಸಾಫವನ್ನು ಗಂಡು ವಿಜ್ಞಾನ ಎಷ್ಟೇ ಮುಂದುವರಿದರೂ ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳಲಾರೆ.

ಅವಳಿಗೆ, ಅವಳ ಅನೋಣ್ಯತೆಗೆ ಶತ ಕೋಟಿ ಪ್ರಾಣಮಗಳು.

- ಶ್ರೀ ಜಗದೀಶ್ ಶೆಟ್ಟಿ, ಕನಕ
ಗಾರವ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ
ಥಾಣ ಬಂಟ್ವ್ ಎಸೋಸಿಯೇಶನ್

ಕವನ

ಹೆಣ್ಣಿಯ ಕರುನಾಡು

(ಇಂಥಿ ಭಂಡಸಿನಲ್ಲಿ)

- ಪಾರ್ವತಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿ

ಆರೀಶಿನ ಕುಂಪಮ ಹಿರಿಮೆಯ ಬಾವಟ
ಮೆರೆದಿದೆ ಮೇಲೆ ಹಾರುತ್ತ ||

ಚೆಲುಗನ್ನಡಾಂಬೆಗೆ ಬೆಳಗಿ ನೀರಾಜನ
ಸಲಿಸುವ ನಮನ ಬಾಗುತ್ತ ||

ಹೊನ್ನಿನ ನುಡಿಯಿದು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯು
ಮನ್ನಣೆ ನೀಡಿ ಬೆಳೆಸೋಣ ||

ನಮ್ಮೀಯ ನಾಡಿದು ಹೆಮ್ಮೀಯ ಕರುನಾಡು
ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಬಾಳೋಣ ||

ಮುದದಿಂದ ಸುಂದರ ಪದಗಳ ಹೆಣೆಯೋಣ
ವ್ಯಧಯದ ಮಾತು ಸೋಗಸಾಗಿ ||

ಮನದುಂಬಿ ನುಡಿಯೋಣ ಅನುಗಾಲ ತಾಯ್ಯದಿ
ಜನಿಸಿದ ನೆಲದ ನೆನಪಲ್ಲಿ ||

ನಾಗನಾರಾಧನೆ ಶ್ರೀಗಂಧದೂರಲ್ಲಿ
ಸಾಗರದಂಚು ಬಲು ಚಿಂದ ||

ಹೊಸೆಯುತ್ತ ಕವನವ ಬೆಸೆಯಲು ಮನಗಳ
ಜಸವನ್ನು ಕಂಡು ಆನಂದ ||

ಕನಕದಾಸರ ಜೀವನ ಸಾಧನೆ

ಶ್ರೀ ಪ್ರೇಮ ಪ್ರಶಾಂತ್ರೆ

ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಮುಖ ಕೀರ್ತನಗಾರರಾಗಿದ್ದ ಹನಕದಾಸರು 1508ರಲ್ಲಿ ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಂಕಾಪುರ ತಾಲುಕಾನೆ ಬಾಡ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರ ಮೂಲ ಹೆಸರು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ. ಬೀರಪ್ಪ ಮತ್ತು ಬಚ್ಚಮ್ಮೆ ಇವರ ತಂದೆ ತಾಯಿ. ಬಾಡ ಗ್ರಾಮದ ಸುತ್ತಲ್ಲಿನ 78 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ನಾಡಗೊಡ ಹಾಗೂ ದಂಡನಾಯಕರಾಗಿದ್ದರು. ಕೈಟುಂಬಿಕ ಜೀವನ ವೈರಾಗ್ಯ ಉದಯಿಸಿ ವ್ಯಾಸರಾಯರ ಶಿಷ್ಯರಾದರು. ಹನಕದಾಸರು ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾದರು. ಅವರ ಅಂತರ್ನಾಮ ಅದಿಕೀಶವರ. ಇವರು ಅನೇಕ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ತಮ್ಮ ಯಾಡಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದ ಮಾಧ್ಯಂಬಿಕೆ ಗಳನ್ನು ವಿಂದಿಸಿ ಭಗವಂತನನ್ನು ಸೇರುವ ಸರಳ ಮಾರ್ಗವನನ್ನು ಖೋದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇವರ ಪತ್ತಿಯ ಹೆಸರು ಸುಜ್ಞನವರ್ಧಾಟಿ. ಪತ್ತಿಯೂ ಕೂಡ ಪತ್ತಿ-ಪತ್ತಿಯ ಆಚಾರ-ವಿಚಾರ ನಡೆಸುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾಸಾಧ್ಯಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಕಗಿನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಆರಾಧ್ಯ ಆದಿಕೀಶವರ ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದರು ಹನಕದಾಸರು. ಪ್ರಸಾದ ಸ್ವೇಚ್ಛದ ಶಿರಪತ್ತಿಯಂತೆ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಪಂಡಿತರು ಯತ್ತಿಗಳಾದ ವ್ಯಾಸರಾಯರ ಪ್ರಮುಖ ಶಿಶ್ಯರು ಎಂದರೆ ಪುರಂದರಂದಾಸರು ಮತ್ತು ಹನಕದಾಸರು. ದಾಸಸಾಿತ್ಯ ಗಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಇವರಿಬ್ಬರ ಪಾತ್ರ ಪ್ರಮುಖ ವಾದುದು. ಹರಿದಾಸರು ಮತ್ತು ಸಂಗೀತಕ್ಕೂ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ. ಹನಕದಾಸರು ಗೆಜ್ಜೆ ಕೆಜ್ಜೆಕೊಂಡು ಹರಿನಾಮ ಸಂಕೀರ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತ ಬೀದಿಬಿಂಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿ ಮನೆಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬೇಡಲು ದಾಸಯ್ಯ ಬಂದನೆಂದು, ವೃತ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹರಿದಾಸರು ಇವರ ಮನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಸದ್ಭಾವನೆ ಉಂಟು ಮಾಡಲು ಸಂಗೀತವು ಸೇಗಸಾದ ಮಾರ್ಗ ಎಂಬುದನ್ನರಿತಿದ್ದರು. ಮಾತು ಮತ್ತು ಧಾತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಎಂದು ಎಂದಿಗೂ ಅವರು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು.

ಕನಾಟಕದ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹರಿದಾಸರು ನೀಡಿದ ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕೌಡುಗಳು ಗೂಗೀಯವಾಗಿದೆ. ಹನಕದಾಸರ ಬದುಕಿನ ಇತಿಹಾಸದ ಕುರಿತು ಸಿಕ್ಕಿರುವ ವಿವರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ತಾವು ಯಷ್ಟಿದ ಹ್ಯಾಯಲ್ಲಿ ದಂಡನಾಯಕಾಗಿದ್ದು. ಯಾವುದೋ ಬಂದು ಸಂಭರಣಲ್ಲಿ ಬದುಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ವೈರಾಗ್ಯ ಮೂಡಿ ಹರಿದಾಸರು ಆದೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತೇ ದೇವಾಂಶುಭಾಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಜಾತಿಯಿಂದಾಗಿ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂದನೆ, ಅವಮಾನ ಅನುಭವಿಸಿದರು. ಉಡುಪಿಯ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ‘ಬಾಗಿಲನು ತರೆದು ಸೇವೆಯನು ಕೊಡು ಹರಿಯೆ’ ಎಂಬವರ ಆರ್ಥನಾದ ಸಂಕೀರ್ತನೆಗೆ ಮೆಚ್ಚಿದೇವರಮಾರ್ತಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಇವರಿಗೆ ದರ್ಶನ ನೀಡಿತು.

ಕನಕನ ಕಿಂಡಿ ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಜನಪ್ರಿಯ ದಂತ ಹಣಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದು. ಪ್ರತಿಭೇಗಿ ಜಾತಿ ಭೇದವಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚ ಲಭ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಹಜವಾದ ಪದಗಳನ್ನು ಅಥವ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಲ್ಲರಿಗೂ ಇಷ್ಟವಾಗುವಂತೆ ದೇವರ ನಾಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಭೇಗಿ ಹನಕದಾಸರಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಅವರ ರಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಲಿದಾಡುವ ಸುಷಿದ್ಧ ಕೀರ್ತನೆಗಳು, ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ‘ವಾಸದೇವನು ಲೋಕದೊಡೆಯು’ ‘ಶತ ನಿನ್ನ ಚರಣ ಭಜನೇ’, ‘ವಲ್ಲರೂ ಮಾಡುವುದು ಹೊಣ್ಣಾಗಿ ಗೇಣು ಬಣ್ಣಾಗಿ’, ‘ನಾನು ನಾನು ಎನ್ನದಿರೋ ಹೀನ ಮಾನವ’, ‘ದೀಕ್ಷೆಯ ಮಾಡುವೇದಿ ಯಾರು’, ‘ವರವ ಕೊಡು ಎನ್ನ ವಾಗ್ದೇವಿ’ ಅವರ ಅತಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೀರ್ತನೆಗಳು. ‘ನಮ್ಮುಮ್ಮೆ ಶಾರದೆ’, ‘ನೀ ಮಾಯಿಯೋಗೋ’, ‘ತಲ್ಲಿನೀಡು ಕುಡ್ಡೆ’, ‘ಒನು ಇಲ್ಲದ ಏರಡು ದಿನದ ಸಂಸಾರ’, ‘ತೊರೆದು ಜೀವಿಸಬಹುದೆ’, ‘ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆರೆದು ಸೇವೆಯನು ಕೊಡು ಹರಿಯೆ’ ಹಿಗೆ ಅನೇಕ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಕನಾಟಕದ ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ಹನಕದಾಸರ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಹೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಹನಕದಾಸರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ

ಭಕ್ತ ಹನಕದಾಸ ಚಿತ್ರೆದಲ್ಲಿ ಡಾ. ರಾಜ್‌ಕುಮಾರ್ ಅಭಿನಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ತರಗಳಲ್ಲಿ, ಬಾಲ ಪಾರಗಳಲ್ಲಿ, ಮಕ್ಕಳ ಬಾಯಲ್ಲಿ, ಹನಕದಾಸ ವಿರಚಿತ ಯಾಡುಗಳು ಹೆಚ್ಚಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ‘ತಲ್ಲಿನೀಡಿರು ಕುಡ್ಡೆ ತಾಳು ಮನ್ನೇ’, ‘ಗಿಳಿಯ ಮರಿಯನು ತಂದು’, ‘ಹುಲ್ಕುಲಪೆಂದು ಹೊಡೆದಾಡದಿರಿ’ ಈ ಮುಂತಾದ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ಹೀಳಿಗಳ ಮುಗ್ಧ ಮಕ್ಕಳ ತಮ್ಮ ಶಾಲೆ ಕನ್ನಡ ಪಾಠದ ಭಾಗವಾಗಿ ಕಲಿಯತ್ತಾ, ರಾಗವಾಗಿ ಹಾಡುತ್ತಾ ಬೇಕೆಂದ್ದಾರೆ. ‘ನೀ ಮಾಯಿಯೋಗೋ ನಿನ್ನೊಳು ಮಾಯಿಯೋ’, ‘ರಂಗ ಏನು ಇಲ್ಲದ ಏರಡು ದಿನದ ಸಂಸಾರ’ ಈ ಮುಂತಾದ ದೇವರನೂಮಗಳು ಅಪ್ಪೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಈ ದಾಸ ಶ್ರೀಪ್ರಯು ಸಾಮಾಜಿಕ ಬಳಗೊಳ್ಳಲ್ಪಡಿಕೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಜಾತಿ ಸಮಾನತೆ ಶಾಖೆಯದಿಂದ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೃಂತಿಕಾರಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಂದು ತಮ್ಮ ಮನೋರವವಾದ ದೇವರನಾಮಗಳ ಕನಾಟಕ ಸಂಗೀತ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿ ಅಜರಾಮರರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕ್ಷೇದುಹೊಂಡು ಇವರು ದುಃಖತಪ್ರಾದರು. ಕೊನೆಗೆ ತಾಯಿಯನ್ನು ಕ್ಷೇದುಹೊಂಡು ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ವೈರಾಗ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದರು. ನಂತರ ಹೊನೆನಲ್ಲಿ ಬಂದ ಆದಿಕೀಶವರ ಮಾತ್ರಿನಂತೆ ‘ನೀನು ನನ್ನ ದಾಸನಾಗು’ ಎಂಬ ಮಾತಿನಂತೆ ಚಿಂತಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನು, ತಿಳಿಸಿ ಇರುವೆಲ್ಲವನ್ನು ಬಡವರಿಗೆ ದಾನ ಮಾಡಿ ಆದಿಕೀಶವನ ಭಕ್ತರಾದ ಮಾರ್ಗವನನ್ನು ಖೋದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ○

ಇವರು ನಮ್ಮೆವರು

ಕಳೆದ ಆರು ದಶಕಗಳಿಗಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚೆನ ಕಾಲದಿಂದ ಮುಂಬ್ಯೆ ಮಾಯಾನಗರದ ಹೊರವಲಯದ ಧಾರ್ಣೆ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವ್ಯ ಹೂಡಿ ಒವ್ವ ಹೆಸರಾಂತ ಹಿರಿಯ ಉದ್ದೇಶಿಯಾಗಿ, ನಿಷ್ಘಾಮತ, ಪ್ರಮಾಣೀಕ ಸಮಾಜ ಸೇವಕರಾಗಿ, ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರೇಮಿಗಳಾಗಿ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಚಿಂತಕರಾಗಿ, ಕೆಲಾಭಿಮಾನಿಗಳಾಗಿ, ಕೊಡುಗೈ ದಾನಿಯಾಗಿ, ಚತುರ ಸಂಖ್ಯಕರಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನ ತಾವು ಪರಿಚಯಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಮತ್ತು ಹಿರಿಯ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಕನ್ನಡಿಗರೆಂಬ ಹೆಗ್ಲಳೆಗೆ ಪಾತ್ರಾದವರು ಶ್ರೀ ಡಿ. ಜಿ. ಬೋಳಾರ್ ಅವರು. ಶ್ರೀ ಡಿ. ಜಿ. ಬೋಳಾರ್ ಅಂದರೆ ಶ್ರೀ ದೇಜು ಜಿ. ಬೋಳಾರ್. ಅವರು ತುಂಬಾ ಸರಳ ವೃಕ್ಷತ್ವದವರಾಗಿದ್ದು, ಮೃದು ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಧಾರ್ಣೆಯ ಒವ್ವ ಸ್ವೇಚ್ಛಮಯಿ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಡಿ. ಜಿ. ಬೋಳಾರ್ ಎಂದೇ ಚಿರಪರಿಚಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಇವರು ತವರೂರಲ್ಲಿ ಇದೇಗೆ ನುಡಿಕೊರಿನ ದೇವಿಕೃಪಾ ಹೋಸ್ ನಿವಾಸಿ ಎಂದೆನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಮೂಲತಃ ಬೋಳ ಮಾರಗುತ್ತು ರಿ. ಗುಡ್ಡ ಶೆಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಶಿವ ಮಾನಡ್ ಮೀನಾ ಗುಡ್ಡ ಶೆಟ್ಟಿ ದಂಪತ್ತಿಯ ಸುಪ್ತತ್ವರು. ತನ್ನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮಟ್ಟೂರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವೇಸಿ, ಮುಂದೆ ಆಗಿನ ಕಾಲದ ಎಲ್ಲಾ ತುಳು ಕನ್ನಡಿಗರಂತೆ ಹೊಸ ಬದುಕಿನ ಮುದುಕಾಟ ದಲ್ಲಿ ಮುಂಬ್ಯೆ ಮಹಾನಗರದ ದಾರಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ದಾಗಿಸಿ ಕೊಂಡು ಕ್ರೊಬ್ಬಾಮಿಯ ಈ ಮರಾತಿ ಮಣಿನ್ನ ಮಡಿಲನ್ನು ಸೇರಿಕೊಂಡರು.

ಮುಂಬ್ಯೆ ಮಾಯಾನಗರಿಗೆ ಬಂದವರು ದೊಡ್ಡಮ್ಮೆನ ಮಗ ಯಕ್ಕಾನುದ ಖ್ಯಾತ ಅರ್ಥ ಧಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಪಾದೆಚೆಪ್ಪು ವಾಸು ಶೆಟ್ಟಿಯವರ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಉದರ ಪೋಷಣೆಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಗಿಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡದ್ದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಮುಂದಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಬೋಂಬಿ ಪ್ರೋಟೋ ರಾತ್ರಿ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರುವ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಂದುವರಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್‌ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಗಿಸಿ ತಾನೋವ್ ಇಂಬಿನಿಯರ್ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ಕನಸು ಕಾಣುತ್ತ ಶಿಕ್ಷಣ ಮುಂದುವರಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಒತ್ತುದದಿಂದ ತನ್ನ ಈ ಕನಸನ್ನು ನನಸು ವೂಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಕಾಲೇಜ್ ಶಿಕ್ಷಣ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರುವುದರಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದರು. ಸುಮಾರು ಒಂಬತ್ತು ವರ್ಷ ಈ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ತೃತ್ವದಿಂದ ದುಡಿದು ನಂತರ 1970ರಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇ ಸ್ವಂತ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನ್ ಶಟ್ಟೋ ಮತ್ತು ವಿಂಡೋಸ್ ಮೆನ್ಯೂಫೆಕ್ಟರಿಂಗ್ ಕಂಪನಿಯನ್ನು ಅರಂಭಿಸಿ ಯಶಸ್ವಿ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿ ಎಂದೆನಿಸಿ ಕೊಂಡರು.

ಈ ಕಂಪನಿ ಇಂದು ಕೇವಲ ಧಾರ್ಣೆ, ಮುಂಬ್ಯೆ ಪರಿಸರ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಹೊರವಲಯಗಳಾದ ಜೊಂಬಿವಲಿ, ಕೆಲ್ಲಾಣಿ, ಭಿವಂಡಿ, ಉಲ್ಲಾಸ್ ನಗರ, ನವಿ ಮುಂಬ್ಯೆ ಪರಿಸರದಾಧಿಕಂತ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪಡೆದಿದ್ದರೆ ಅದು ಬೋಳಾರ್ ಅವರ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಹಲವಾರು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ನೀಡಿ ಅವರ ಪಾಲಿಗೆ ಅನ್ವಯಾತ್ಮೆನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ವಿಭಿನ್ನ ಮುಖೀ ಚಿಂತನೆಯಿಂದ ಅವರು ಮೊತ್ತ ಮೊದಲಿಗೆ ಧಾರ್ಣೆ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಸಮಾಜ ಬಾಂಧವರ ಬಡ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗಬೇಕೆನ್ನು ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಣೆ ಬಂಟ್ನಿ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಟ್ಟು ಹಾಕುವಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಯೋಗದಾನವನ್ನು ನೀಡಿದ ಹಿರಿಮೆ ಇವರದ್ದು. ಇಷ್ಟ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಇದರ ಸಾಫರ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಮೂರು ವರ್ಷ ಸಂಘವನ್ನು ಮುನ್ದುಡಿಸಿದ ಶ್ಯಾತಿ ಇವರ ಪಾಲಿಗಿದೆ. ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್‌ನ ಸ್ವಂತ ಕಚೇರಿ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಸುಮಾರು ಒಂಬತ್ತು ವರ್ಷ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಕಾರ್ಯಾಲಯವನ್ನು ಧಾರ್ಣೆ ಬಂಟ್ನಿ ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್‌ನ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪಗಳಿಗೆ ಉದಾರವಾಗಿ ನೀಡಿದ್ದ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಈಗ

ಧಾನೆ ಬಂಟ್‌ನ ಸ್ವಂತ ಕಚ್ಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಪತ್ತಿಯ ಹೆಸರಲ್ಲಿ, ರಮಾ ಡಿ. ಬೋಳಾರ್ ಎಂಬ ಕಿರು ಸಭಾಗ್ರಹವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿ ಶೈಯಸ್ಸು ಇವರಿಗಿದೆ. ಇಪ್ಪು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಧಾನೆಯ ಪರಿಸರದ ಜನಪ್ರಿಯ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ಶ್ರೀ ಆದಿಶಕ್ತಿ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗೆ ಧನ ಸಹಾಯ ನೀಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ತೀರಾ ಬಡ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮದುವೆಗೆ ಧನ ಸಹಾಯವನ್ನಿತ್ತು ಮಾನವೀಯತೆಯನ್ನು ಮೇರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಅವರ ಸಮಾಜ ಸೇವೆಗೆ ಹಲವಾರು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಅವರನ್ನು ಮುದುಕಿಕೊಂಡು ಬಂದಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಡಿವೈನ್ ಸ್ಟ್ರೋನ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ 150ನೇ ಮುಟ್ಟಿಹ್ಯಾಧದಲ್ಲಿ (2012) ಜರಗಿದ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ, 'ದಾನ ಶೂರ' ಪ್ರಶಸ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಅಭ್ಯಾತಪ್ರಾವ ಸನ್ನಾನ ಹಾಗೂ ಧಾನೆ ಬಂಟ್‌ ಅಸೋಣಿಯೇಶನ್, ಶ್ರೀ ಆದಿಶಕ್ತಿ ಕನ್ನಡ ಸಂಘ ಶಾಲೆ, ಬೋಂಬೆ ಪ್ರೋಫೆ ರಾತ್ರಿ ಶಾಲೆ, ಕಲ್ಲಾಂ ಪ್ರೇಂಥ್ ಮೊದಲಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅವರನ್ನು ಗೌರವಿಸಿವೆ. ಪ್ರತಿಯೋವ ಸಫಲ ಪ್ರರೂಪನ ಹಿಂದೆ ಸ್ತ್ರೀಯೋವ ಯೋಗದಾನ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತೇ ಎಂಬ ಮಾತೊಂದಿದೆ. ಆ ಮಾತು ಬೋಳಾರ್ ಅವರ ಪಾಲಿಗೂ ಚಿನ್ನಾಗಿ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಇವರ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯ ಚೆಮುಷಟಿಕೆ ಗಳಿಗೆ ಸಹಕಾರ ನೀಡುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿರುವ ಅವರ ಧರ್ಮ ಪತ್ತಿ ರಮಾ ಡಿ. ಬೋಳಾರ್ ಅವರ ಯೋಗದಾನವನ್ನು ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಕೆಮ್ಮೊರು ಅನುಗ್ರಹ ನಿವಾಸ ಆದ್ವಯ ಶೆಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಗುಲಾಬಿ ಶೆಟ್ಟಿ ದಂಪತ್ತಿಗಳ ಸುಪೃಶ್ಚಿಯಾದ ಇವರ ವಿವಾಹವು 27 ಜೂನ್ 1971ರಂದು ಜರಗಿತ್ತು. ಇವರಿಗೆ ಒಂದ್ ಮಾರ್ಗ ಸುನಿಲ್ ಡಿ. ಬೋಳಾರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿದ್ದು ಎಂಬಿವ ಕೂಡಾ ಮುಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೋಳಾರ್ ಅವರ ಮಾರ್ಗ ಸ್ಕೂಲ್ ಎನ್. ಶೆಟ್ಟಿ ಎಂ.ಕಾಂ. ಪದವೀಧರೆ. ಬಿ. ಕಾಂ. ಪದವೀಧರೆ ಸೋಸೆ ಗೀತಾ ಎಸ್. ಬೋಳಾರ್ ಹಾಗೂ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಹಾಗೂ ಎಂಬಿವ ಪದವೀಧರ ನರೇಂದ್ರ ಎಸ್. ಶೆಟ್ಟಿ ಹಾಗೂ ಮೊಮ್ಮೆಕ್ಕಳಾದ ಸಾಯಿಶ್, ಆದ್ಯ, ಅಯ್ಯನ್, ಕೆಶಾನ್ನಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಸಂತೃಪ್ತ ಸಂಸಾರ ಡಿ. ಜಿ. ಬೋಳಾರ್ ಅವರದ್ದು.

ಬೋಳಾರ್ ಅವರ ಬದುಕು ಬಂಗಾರವಾಗಿ. ಅವರ ಎಲ್ಲಾ ಆಸೆಗಳು ಕೈಗೂಡಲೆಂದು ನಾವು ಅಶಿಸೋಣ. ○

ಕವನ

ಓ ಮನಸ್ಸೇ

- ಜಿ. ಟಿ. ಆರ್. ದುರ್ಗ, ಜಿ. ಎಚ್. ಎಲ್ಲಾರ್, ಬಂಗಾರಪೇಟೆ

ಚಂಚಲೆ ಓ ಮನಸೇ ಚಂಚಲೆ
ಕ್ಷಣಿದಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗಿ ಇರುಳಂತೆ ಕತ್ತಲಾಗಿ
ಹಗಲನ್ನು ಮುಡುಕುವ ತವಕದಲ್ಲಿ
ಒಡುತ್ತಿದೆ ಚಂಚಲೆ ಓ ಮನಸ್ಸೇ ಮನಸ್ಸೇ

ಎಲ್ಲಾ ನಿಲ್ಲಿದು ಅದು ಯಾರನ್ನೂ ಕೇಳಿದು ಇದು
ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ಸಿಗದೆ ಒಡುತ್ತೆತೆ ಮನಸ್ಸು ಯಾರನ್ನೂ
ನೋಡಿದೆ
ಬಿರಿದ ಬಂಡೆಯಂತೆ, ಕುಸಿದ ನೆಲದಂತೆ
ಒಣಗಿದ ಮರದಂತೆ, ಬಸಿದ ಜಲದಂತೆ
ಕರಗುತ್ತಿದೆ ಓ ಮನಸ್ಸೇ ಓ ಮನಸ್ಸೇ

ಎರಡು ಗಾಡಿಯ ಚಕ್ರ ಎರಡು ಕಣ್ಣೆನ ವಕ್ರ
ಬಿರಿದ ತುಟಿಗಳ ಚಿತ್ರ ಹಾರುವ ಮನಸ್ಸಿನ ಪತ್ರ
ಕಡಿದಾಗಿದೆ ಇಳಿದಾಗಿದೆ ಬೆಟ್ಟಿದ ಮೇಲತ್ತಿದೆ
ಹೊಗಳಿಕೆಗೆ ಹಿಗ್ಗಿ ತೆಗಳಿಕೆಗೆ ಹುಗ್ಗಿ ಅಸಮಾಧಾನ
ಮೂಡಿ
ಕಣ್ಣ ಮುಚ್ಚಿದೆ ಮನದ ಪೋರೆ ಮುಚ್ಚಿದೆ

ಎಲ್ಲಾ ನನ್ನದೆಂದು ಎಲ್ಲವ ದೂರ ತಳ್ಳಿ
ನಿನ್ನಯ ಕನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಚಿಂತೆಯ ಕಡಲಿಗೆ ತಳ್ಳಿ
ಸಂಕಟ ಪಡುವ ಮನಸ್ಸು ಚಿತ್ತ ದಾರಿ ಕೊನೆಗೆ
ಸಂದಿಸದಿರ ಮನದಲ್ಲಿ ಚಿಂತೆಗಳನ್ನು
ಸಂಕಟವಿದ್ದರೂ ನೀ ಸಂತಸಪದಿಸು ನೀ ಮನಕ್ಕೆ

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ

ಶ್ರೀ ತಾರಾನಾಥ ಸರ್ವಜ್ಞರು
ಮುಖ್ಯಗುರು ಶಿಂಬಿಲ್ ಸರಕಾರಿ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಾಲೆ
ವೀರಮಂಗಲ ಪ್ರತ್ಯೋರು ದ. ಕ.

ಜನವರಿ 12, ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯುವ ದಿನವಾಗಿ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಪ್ರತಿಮ ವಾಗ್ಯ, ಅನುಪಮ ಮಾನವತಾವಾದಿ, ಯುವ ಪ್ರೇರಕ, ನವ ಚೇತನ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರವರ ಜನಮದಿನ. ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವಶಾಲೀ ತತ್ತ್ವಚಿಳ್ಳನ, ಉಚ್ಚಮಟ್ಟದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲರ ಗಮನ ತನ್ನ ಕಡೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ಭವ್ಯ ವೈಕ್ಯಾತ್ಮಕ. ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ಚುರುಹು, ಅತೀವ ಬುದ್ಧಿ ಮತ್ತೆ, ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಗುಣ, ಅನುಲ್ಲಂಘ್ಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಬೇಕಿಸುವ ಕೌಶಲ್ಯ ಇವಗಳಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲರ ಗಮನ ತನ್ತ್ವ ಸೇಳಿಯತ್ತಾ ಬೇಳಿದ ನರೇಂದ್ರ ಮುಂದೆ ಬೇಳಿದು ಅಪಾರ ಮೇಧಾವಿ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಗುರು ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸ ರಿಂದ ದಿವ್ಯ ದೀಕ್ಷೆ ಪಡೆದು ನರೇಂದ್ರನಾಥ ದತ್ತ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರಾದರು.

ಜನನ :

❖ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಪೂರ್ವದ ಹೆಸರು ನರೇಂದ್ರನಾಥ ದತ್ತ. ಇವರು 1863, ಜನವರಿ 12ರಂದು ಕಲ್ಯಾತ್ಮೀಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ತಂದೆ ವಿಶ್ವನಾಥ ದತ್ತ. ತಾಯಿ ಭುವನೇಶ್ವರಿ ದೇವಿ. ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರ ಶಿಷ್ಯರಾದ ಮೇಲೆ ‘ವಿವೇಕಾನಂದ’ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆದರು. ಕಲ್ಯಾತ್ಮೀಯ ಸ್ವಾಟಿಷ್ಠ ಚರ್ಚ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದರು.

“ಮಾನವನಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಅಡಗಿರುವ ದೈವತಪನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸುವುದೇ ಧರ್ಮ.”

❖ ಗುರುಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಚೋಧನೆಯಿಂದ, ಭಾಗವತನು ಸಮಾಂತರ್ಯಾಮಿ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಲ್ಲೂ ದೇವರಿದ್ದಾನೆ. ದರಿದ್ರ ನಾರಾಯಣ ಸೇವೆಯ ನಿಜವಾದ ಸೇವೆ ಹಿಗೆ ಮುಂತಾದ ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಆದಿಯಾಗಿಟ್ಟು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಮುಕ್ತರಾಗುವವರೆಗೆ ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಮುಕ್ತರಾಗಲಾರೂ. ಹಾಗೆಯೇ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮುಕ್ತಿಯ ಆಸೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲರ ಮುಕ್ತಿಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುವವನೇ ಶೇಷ ಎಂದು ಚೋಧಿಸಿದರು. ನಿಮ್ಮ ವಿವಾಹ, ನಿಮ್ಮ ಬಳ್ಳಯ, ನಿಮ್ಮ ಜೀವನ ಬರಿಯ ಇಂದ್ರಿಯ ಫೋಗ್ಸ್ಟ್ಲ್ಯಾಂಟ್, ವೈಕ್ಯಾತ್ಮಕ ಸುಲಿಕ್ಯಾಂಟ್ ಮರೆಯದಿರಿ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡ್ಡರು. ಅಪಾರ ದೇಶಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನಮ್ಮೆ

ಜನ್ಮಿಸಿರುವುದೇ ಜಗನ್ಮಾತೆಯ ಆಡಿದಾವರೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಲಿದಾನಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಗೂ ಭಾರತ ಭಾರತೀಯ ನಮ್ಮ ಪರಂಧಾಮ ಭಾರತದ ಶುಭವೇ ನಮ್ಮ ಶುಭ ಎಂದು ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಕರೆಕೊಟ್ಟಿರು.

❖ 1893ರ ಚಿಹ್ನಗೋ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದ ವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದ ಲಾವರಸದಂತೆ ಸದ್ಗುಲಿಗೆ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾಲಾಮುಖಿಯಿಂತೆ ಸದ್ಗು ಮಾಡಿದ ಮಹಾಪುರುಷ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕಾದ ನನ್ನ ಭೂತ್ಯ, ಭಗಿನಿಯರೇ ಎಂದು ಸಂಭೋಧಿಸಿ ನೇರಿದ್ದ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಭೂತ್ಯತ್ವದ ಭಾವನೆ ಮುಟ್ಟಿಸಿದ ಮೊದಲ ವಿಶ್ವ ಮಾನವನಾಗಿ ರೂಪಗೊಂಡರು. ಅವರು ಭಾರತದ ರಾಯಭಾರಿಯಾಗಿ ಭಾರತ ದೇಶದ ಶತತಾತ್ಮಾನಗಳಿಂದ ನಡೆದು ಬಂದ ಸಂಸ್ಕಾರ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಜೀವನ ಶೈಲಿ ಹಾಗೂ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಸಾರವನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಕೊಡುವ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದರಷ್ಟೇ? ಆದರೆ ಅದು ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿದೆ ಪ್ರಸರಿಸಿ ಪ್ರತಿಪಾಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಭಾರತೀಯರ ಬಗೆಗೆದ್ದ ತತ್ತ್ವ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಹೊಡೆದೋಡಿಸಿ ಇಡೀ ಜಗ ಸಮುದಾಯ ಭಾರತದತ್ತ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಗೌರವದಿಂದ, ವಿಶ್ವಗುರುವಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನೋಡುವಂತೆ ಮಾಡಿತು. ಇದನ್ನೇ ಮನಗಂಡು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೇಳಿರಬೇಕು, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯನ್ನು ಓದಿ, ಭಾರತವನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರನ್ನು ಓದಿ.

❖ ‘ಅವತಾರ ಪುರುಷ ಗೌತಮ ಬುದ್ಧನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ- ‘ಒಂದು ಮರವು ಆದರ ಫಲದಿಂದ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ, ಮನುಷ್ಯ ಆವ ಕೃತಿ ಹಾಗೂ ವಿಚಾರಗಳಿಂದ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾನೆ’ ಎಂದು. ಈ ಮಾತಿಗೆ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಯಂತೆ ವಿವೇಕಾನಂದರು ನರೇಂದ್ರನಿಂದ ವಿಶ್ವ ಮಾನವನಾಗಿ, ವಿಶ್ವ ವಿಚೇತನಾಗಿ, ಅಚೇಯನಾಗಿ ಬೇಳಿದದ್ದು ತಮ್ಮ ವಿಚಾರದಿಂದ ದಿವ್ಯ ಸಮ್ಮಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಾಗೂ ವೇದ ಸಮಾನವಾದ ಮಾತಿನಿಂದ ಹೊರತು ಉಟ್ಟಿ ಖಾವಿ ಬಟ್ಟೆಯಿಂದಲ್ಲ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಸುಂದರ ಮೈಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಅಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲ?

❖ ಹೌದು, ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಯುವಕರ ಸ್ವಾತ್ಮಕಿರಿಯ ಸೇಲೆ. ಅವರು ಯುವಕರ ಬಗೆಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಮಾತೆಂದರೆ ಯುವಕರು ಹೇಡಿಗಳಾಗಬಾರದು ಪ್ರರುಷಿಸಿಹಂಹಗಳಾಗಬೇಕು. ನೀವು ಎಂದೂ ಪರಾವಲಂಬಿಗಳಾಗಬಾರದು. ನಿಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಶಿಲ್ಪಿಗಳು ನೀವೇ ಎಂದು. ಅದರೂ ಇಂದು ಯುವಕ ಎನ್ನುವಲ್ಲಿ ಏನೋ ಬಿರುಕು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಒಂದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೂಡಿದರೆ ದೊಡ್ಡ ಒಂದಾಗುತ್ತದೆ. ದೊಡ್ಡ ಒಂದಾದರೆ ಭೇದವಿಲ್ಲ. ಅದು ಎರಡಾದರೆ ಭೇದ ಮತ್ತು ಭಿನ್ನ. ಇಂತಹ ಮೂಲಚಾಳ್ಳದ ಕೊರತೆಯಿಂದಲ್ಲೋ ಏನೋ ಇಂದು ಶುದ್ಧದೇಶಭಕ್ತಿಯಿಂದ, ಪ್ರಯೋಗಕೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತರಾದ ಶಿಸ್ತ ಸಚಾರಿತ್ಯಗಳುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಯಾರೂ ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅದರ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗುವ ಯಾವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ನಿಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಮುಂದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಮೂನ್ಝಾಚನೆಯಿಂದಲೇ ಇರಬೇಕು. 1835ರ ಸುಮಾರಿಗೆ ಬ್ರಿಟನ್ ಸಂಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಲಾಡ್‌ ಮೇಕಾಲೆ ಭವಿಷ್ಯ ನುಡಿದಿದ್ದನಂತೆ.

ನಾನು ಭಾರತದ ಉದ್ದಗಲಕ್ಕೂ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದ್ದು, ನಾನು ಒಬ್ಬನೇ ಒಬ್ಬ ಭಿಕ್ಷುಕರನ್ನಾಗಲಿ, ಕಳ್ಳನನ್ನಾಗಲಿ ನೋಡಿಲ್ಲ, ಅಷ್ಟ್ಯಾಂದು ಶ್ರೀಮಂತ ದೇಶ, ಉನ್ನತ ಸೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು, ಸಾಮಧ್ಯವಂತ ಜನರು, ಇಂಥ ದೇಶದ ಬೆಸ್ವಂತ್ಯಾಂತಿಯಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಯಾಗೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮುರಿಯದ ಹೊರತು ಅಂಥ ದೇಶವನ್ನು ನಾವು ಎಂದಿಗೂ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರಾಚೀನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು, ಅಲ್ಲಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ವಿದೇಶಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಯಾಗೂ ಆಂಗ್ಲವೇ ಉತ್ತಮ ಮತ್ತು ಅದು ತಮ್ಮದ್ವಿಕ್ತಿಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನದು ಎಂದು ಭಾರತೀಯರ ಭಾವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಗ ಅವರು ಸಾಫಿಯಾನ ಕೆಳದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿಂದಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆ ರಾಷ್ಟ್ರ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಪತ್ಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯ ಆತನ ದೂರದ್ವಿಷ್ಟಿಗೆ ಹಿಡಿದ ಕನ್ನಡಿ. ಇಂದು ಆತನ ಮಾತಿನ ಬಗೆಗೆ ಆಲೋಚಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯಗಳು ಯುವ ದಿನಾಚರಣೆಯ ಹೋಸ್ತಿಲಲ್ಲಿ ಬಾಲಿಶಾವಾದರೂ ಯುವ ವಿವೇಕಿಗಳ ದೇಶಭಕ್ತಿ ಜಾಗೃತವಾಗಲಿ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಮಾತ್ರ. ನಿಮ್ಮ ಇಂದಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ತಲೆಭಾರವಾಗಿಸುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದೇಶಭಕ್ತಿಯ ಬರಿಸಿ, ಬುದ್ಧಿಯ ಕರಳಿಸಿ, ಮನಸನ್ನು ಅರಳಿಸುವಂತಿರಬೇಕು?

❖ ಯಾವ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಬಾರದೆ ಬಿಸುಟ್ಟ ಕ್ಷಿಣಿವೂ ತಕ್ಷು ಹಿಡಿದು ಮಣಿಗ್ಗಾಗುವುದು. ನೇಗಿಲಿನ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿರುವ

ಕ್ಷಿಣಿವು ಸಮೇದು ಕೊನೆಗೆ ಮಣಿಗ್ಗಾಗುವುದು. ಹೌದು ಎರಡೂ ಮಣಿಗ್ಗಾಗುವುದೇ ಆದರೆ ಎರಡನೆಯದ್ದು ತೆರೆಸುವುದು ಕಣ್ಣು, ಕೊಡುವುದು ಹಣ್ಣು ಅಷ್ಟೇ? ಹೌದು ವಿವೇಕಾನಂದರೆ ಹೇಸರು ಕೇಳಿದರೆ ವಿವೇಕ ಜಾಗೃತವಾಗುವುದು, ಭಾವಚಿತ್ರ ನೋಡಿದರೆ ಸ್ವಾತ್ಮ ಯಾಗುವುದು, ವಿವೇಕವಾಗಿ ಕೇಳಿದರೆ ರೋಮಾಂಚನ ವಾಗುವುದು, ಅವರ ಸಂದೇಶ ಓದಿದರೆ ಮನಸ್ಸು ನಿರ್ಮಲವಾಗುವುದು, ಅವರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷ್ಣ, ಬರೆದ ಪತ್ರ, ನಡೆಸಿದ ಚಚ್ಚೆ ಆಕರ ಗ್ರಂಥಗಳಾಗಿವೆ. ಯುವಕರ ನರನಾಡಿಗಳಾಗಿರುವ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನಾದರೂ ಓದಿ ಅಧಿಂಡ ಭಾರತದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡಿದ ಆ ಮಹಾಚೀತನಕ್ಕೆ ನಾವು ನೀವು ನೀಡುವ ಗುರು ಗೌರವ ವಂದನೆ. ಎಲ್ಲ ಯುವಕರ ವಿವೇಕ ಜಾಗೃತವಾಗಲಿ ಎಂದು ಆಶಿಸುತ್ತಾ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯುವ ದಿನಾಚರಣೆಯ ಶುಭಾಶಯಗಳು. ○

ಕವನ

ಮೂರಿಂದ ತಿಷ್ಣರು

(ಗೀತಿಕೆ)

- ಬೋರೇಗೌಡ-ಅಂಕಪುರ

ಗುರುವಿನ ಪಾಠವ ಕೇಳಲು
ಭರದಲಿ ಹೋಳಿಯನು ದಾಟಿ ಬಂದರು
ಕರವನು ಮುಗಿದು ಬೆಡುತ
ಚರಣಕೆ ನಮಿಸುತ ಸನಿಹ ನಿಂತರು
ಕಲೆಯಲು ಬಂದ ವಟುಗಳ
ಚಲನೆಯ ನೋಡಿದ ಗುರುವ ಮನದಲಿ
ಗಲಿಬಿಲಿಗೊಂಡು ತವಕಿಸಿ
ಕಳವಳ ಪಟ್ಟರು ನಿಜವು ತಿಳಿಯುತ
ಗುರುವಿನ ಮುಹಿಮೆ ತಿಳಿಯದೆ
ತಿರುಗುತ ಮೆರೆದರು ಬರೆದು ಕಲೆಯದೆ
ಪರಿಪರಿ ವಿಧದಿ ಕೊರಗುತ
ಮರುಕವ ಪಡುತಲೆ ನೋಂದು ನಲುಗುತ
ಬುದ್ಧಿಯ ಮಾತು ಕೇಳದೆ
ಶುದ್ಧದ ನಡೆಯನು ಕಲಿತು ಬಾಳದೆ
ಪೆದ್ದರೆ ರೀತಿ ವರ್ತಿಸಿ
ಬದ್ಧತೆ ತಿಳಿಯದ ಮೂರಿಂದ ಮತಿಗಳು ○

ಭಾರತದ ಅನಿಷ್ಟ ರತ್ನ ವಿವೇಕಾನಂದ

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ತೆಟ್ಟಿ, ಉಡುಪಿ

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಶಿಕಾಗೋಗೆ ತೆರಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಬೆಳಗಾವಿ, ಹೆಂಗಜೊರು, ಮೈಸೂರಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ಇಂದಿಗೂ ಸ್ವರ್ಣೀಯ. ಅವರು ತಂಗಿದ್ದ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಈಗ ಸ್ವಾರೂಪಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ. 1892 ಅಷ್ಟೇಬೂರ್ -ನಹೆಂಬೂರ್ನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಒಡಾಡಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗ ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ರೋಮಾಂಚನ ಸಂಗತಿ. ಲಕ್ಷ್ಯಂತರ ಯುವಕರನ್ನು ಬಡಿದೆಖ್ಪಿದ ಆ ಧ್ವನಿ ಈಗಲೂ ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರ ಬಳಿಗ್ಗೆ ಗ್ರಾಮೋಪ್ಳೋನ್ ನಲ್ಲಿ ಉಳಿದು ಹೊಂದಿದೆ ಎಂಬುದೇ ಹೆಚ್ಚು ಯ ಸಂಗತಿ.

‘ಸಾಧನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಸತ್ತೆ ಸಾವಿಗೆ ಅವಮಾನ. ಆದರ್ಥ ಇಲ್ಲದೆ ಬದುಕಿದರೆ ಅದು ಬದುಕಿಗೆ ಅವಮಾನ’ ಎಂಬ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ನುಡಿಮುತ್ತು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗೆ ಏನಾದರೊಂದು ಸಾಧಿಸಲೇಬೇಕು ಎಂಬ ಚೈತನ್ಯ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೂಡುತ್ತದೆ.

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ನಮ್ಮನ್ನು ಅಗಲಿ 162 ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದಿದೆ. ಆದರೆ ಇಂದಿಗೂ ಕೂಡ ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವರ ಆದರ್ಶದ ಮಾತು, ಸಾಧನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ ಎಂದರೆ ಅವರು ಎಂತಹ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂಬುದು ಅಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಜಗತ್ತಿನ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು ಮಹಾನ್ ಸಾಧಕರಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಅಗ್ರಗ್ರಾಹಿಸಿದ್ದರು.

‘ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೀವು ಜಯಿಸಿ ಆಗ ಇಡೀ ಜಗತ್ತೇ ನಿಮ್ಮದಾಗುತ್ತದೆ’ ಎಂಬ ಅವರ ಒಂದು ಮಾತೇ ಅದೆಷ್ಟೇ ಯುವ ಜನತೆಯ ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗೆ ಸಾವಿರ ಪೋಲ್‌ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಮೇಹಿಸಿದಷ್ಟು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅವರು ಸಂಸ್ಕೃತ, ವ್ಯಾಕರಣ, ತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಸಾಂಗವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ವರೂಡಿದ್ದರು. ಹಾಗೆಯೇ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯ, ಇತಿಹಾಸಗಳನ್ನು ಒದಿ ತಿಳಿದಿದ್ದರು. ವಿಜ್ಞಾನ, ಶಾಸ್ತ್ರ, ತತ್ವ, ವರ್ಣಾಲ್ಯಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಪ್ರರಾಪಣ ಶಿಳಿಂಗ ಪ್ರಾಣವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ ಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ವಿದ್ಯುತ್ಪಾದಕ ವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ ಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ವಿದ್ಯುತ್ಪಾದಕ ವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ ಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದರು. ಅಗಲೇ ಆ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಬಹುವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ತಿಳಿದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದ ಅಜಳನ್, ಬಡತನ, ಮೂಡಣುಬಿರೆ, ಅನಸ್ಕರತೆ, ದ್ವೇಪ, ಕೆಳರಿಮೆ, ನಾಯಕತ್ವದ ಕೊರತೆ ಹಿಗೆ ದೇಶವನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿದ್ದ ನೂರಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಗುರುತಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗೋರ್ವವಾಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಿದರು.

ಮೌಲ್ಯಾಯಿತ ಮಾತು, ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆ, ದೇಶಪ್ರೇಮ ಹಿಗೆ ನೂರಾರು ಸ್ಥರದಲ್ಲಿ ಅವರ ಪ್ರತಿ ಹೆಚ್ಚು ಗುರುತು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಯುವ ಜನತೆಗೂ ದಾರಿದ್ರೇಪ. ಹಾಗಾಗಿ ಅವರ ಜನ್ಮಿದಿನವಾದ ‘ಜನವರಿ 12ನ್ನು’ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯುವ ದಿನವನ್ನಾಗಿ 1985ರಿಂದ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಸನ್ಯಾಸ ದೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಹೆಸರು ನರೇಂದ್ರನಾಥ ದತ್ತ, ಎಳೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಿಂದಲೂ ತತ್ತ್ವಜ್ಞರಿತ ಮಾತು, ಆದರ್ಥದ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿಯೇ ಜೀವನವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬೆಳೆದರು. ಇವರು 1863 ಜನವರಿ 12ರಂದು ಹೊಲ್ಲುತ್ತಾದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ತಂದೆ ವಿಶ್ವನಾಥ ದತ್ತ, ತಾಯಿ ಭುವನೇಶ್ವರಿ ದೇವಿ. ಇವರ ಗುರುಗಳೇ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರು. ಗುರುಗಳಿಂದ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರ ಶ್ರಿಯ ಶಿಷ್ಯರಾದರು. ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಶಿಷ್ಯರಾದ ಮೇಲೆ ನರೇಂದ್ರನಾಥರಿಗೆ ವಿವೇಕಾನಂದ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂತು.

ಭಾರತದ ಯುವ ಜನರಲ್ಲಿ ಮೋಸ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು, ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಚಿಂತನೆ ಮತ್ತು ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನವನ್ನು ತುಂಬುವ ಸಲುವಾಗಿ ಇದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನಿರಂತರವಾಗಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಭಾರತ ಪರ್ಯಾಟನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಬಹುವಾಗಿ ಮೆಚ್ಚಿದರು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ನಡೆದರು.

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆದರ್ಶ ಸಮಾಜವೆಂದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಜ್ಞಾನ, ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ವೈಶ್ಯ ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಶೂದ್ರರ ಸಮಾನತೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರುವುತ್ತದೆ ಸುಭದ್ರ ಸಮಾಜ ಎಂಬುದಾಗಿದೆ. ದೇಶದ ಭವಿಷ್ಯ ಅಡಿಗುವುದು ಯುವ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗಾಗಿ ಮೋದಲು ಯುವಶಕ್ತಿಯನ್ನು ದೇಶ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ಅಭ್ಯಾಸದಯಕ್ಕಾಗಿ ಸಿದ್ಧಾಗಿಸಬೇಕು. ಆಗಲೇ ಆ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಬಹುವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ತಿಳಿದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದ ಅಜಳನ್, ಬಡತನ, ಮೂಡಣುಬಿರೆ, ಅನಸ್ಕರತೆ, ದ್ವೇಪ, ಕೆಳರಿಮೆ, ನಾಯಕತ್ವದ ಕೊರತೆ ಹಿಗೆ ದೇಶವನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿದ್ದ ನೂರಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಗುರುತಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗೋರ್ವವಾಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಿದರು.

ವಿಶ್ವ ಪರ್ಯಾಟನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸಾರಿ ಹೇಳಿದರು. ಚಿಕಾಗೋದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮೀಕ್ಷೆನದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅವರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು, ತತ್ವಗಳು ಮತ್ತು ಆದರ್ಶಗಳು ಜಗತ್ತಿನ ಚಿಂತಕರನ್ನು ಆಕಾಂಕ್ಷಿಸಿದವು. ‘ಅಮೇರಿಕಾದ ನನ್ನ ಸಮೋದರ ಸಮೋದರಿಯರೇ...’ ಎಂದು ಅವರು ಅಂದು ಹೇಳಿದ ಸಾಲುಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲೋ ಎಲ್ಲೋ ಕೇಳಿಸಿದಂತೆ ಸಂತಸರವನ್ನು ಹೊಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೇ ತನ್ನ ಮಾತ್ರಭೂಮಿ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಅಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲರೂ ತನ್ನ ಒಡಮಟ್ಟಿದವರು ಎಂಬ ಅವರು ಅಂದಿನ ಚೆಂತನೆ ಇಂದಿಗೂ ಕೂಡ ಆದರ್ಶಪೂರ್ಯವಾದದ್ದು. ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕನಾಟಕದ ನಂಟನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಕುವೆಂಪುರವರು ತಮ್ಮ ಗ್ರಂಥ ‘ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ’ದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಲೂರಿನ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಠಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಆಗಾಗ ಭೇಟಿ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು.

1892ರ ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕನಾಟಕದ ಬೆಳ್ಗಾವಿಗೆ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಆಗಮಿಸಿ ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವ ರಾಜ್ ಭಾಟೆಯವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ತಂಗಿದ್ದರು. ಭಾರತದ ಅನೇಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರೋಂದಿಗೆ ಸಂಘಾದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೋದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಚಿಂತನೆ, ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನ, ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ವಿಷಯಗಳನ್ನೇ ಯಂತೆ ಮತ್ತು ಜನತೆ ಮತ್ತು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಿಷನ್ ಇಂದು ಇನ್ನೂರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಭಾರತದ ಹೊರಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಾ ಕೂಡ ವಿವೇಕಾನಂದರ ತತ್ತ್ವ ಮತ್ತು ಆದರ್ಶಗಳ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಮಾಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಅಂಧಕಾರ ಶಕ್ತಿಗಳಾದ ಅಜ್ಞಾನ, ಮೂರಢನಂಬಿಕೆ, ಹೊಟ್ಟೆಕೆಬ್ಬು, ದ್ವೈಷ, ಹಿಂಸೆ, ಅಸೂಯಿ, ಜಾತಿ, ಧರ್ಮ, ಪಂಥ, ಮೇಲು, ಕೆಳು, ಹೆಣ್ಣು, ಗಂಡು, ಬಡವ, ಬಲ್ಲಿದ ಎಂಬೆಲ್ಲಾ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮಾನತೆಯ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಗುಣದ ನಾಡನ್ನು ಕೆಮ್ಮೊಣವೆಂಬ ಶಬ್ದ ಏರ ಸನ್ಯಾಸಿಯಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ನನಸು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯ ಯುವಕರದ್ದು ಹಾಗೂ ಸಮಾನ ಮನಸ್ಸಿನ ಪ್ರಚೀಗಳಾದು.

ಕವನ

ಗರಖುಲ್

- ಗಣೇಶ ಪ್ರಸಾದ, ಪಾಂಡೇಲು

ತೆಂಕಣಕ ಜಾರುವ ನೇಸರ ನಗುತ

ನೋಡಿದನು ಹಣಿಸಲೆಂದು ಸವಿ

ಕಂಕಣಾದಿ ಸೇರುವ ಕಾಲಕೆ ತಾಗುತ

ಕಾಡಿದನವನು ಹಣಿಸಲೆಂದು ಸವಿ

ತುಳುಹು ದೋಣ ಅಂಬಿಗ ಹೇಳಿದನೇ

ನಾಳೆಗಳು ಬಾರದಿರಿಲ್ಲ ನೀವೆನುತಲೆ

ಮುಖಗಿದ ಫಾಳಿಗೆಯಲೆ ಮಾಣಿಯು

ಅರಿತನು ಶರಧಿ ಮಣಿಸಲೆಂದು ಸವಿ

ಎಸೆದಿರಲು ನಯನದ ಬಾಣವನು

ತೂಗಿದ ಒಲವ ಸಮರಕೆ ಜತೆಯಲೆ

ಹೊಸೆಯಲು ಬತ್ತಿ ಭಾವದೆನ್ನೆಯಲೆ

ಹಚ್ಚಿದಳು ದೀಪ ತಣಿಸಲೆಂದು ಸವಿ

ರೂಪವನು ಇಳಿಸುತ ಎದೆಯೊಳಗೆ

ಬಯಕೆಗೆ ತೆರೆದನು ಪ್ರೀತಿಯ ಕ್ಷಣಾಕೆ

ಧೂಪವನು ಪಸರಿಸುತ ಹದದೊಳಗೆ

ನಡೆದನು ಒಲವು ಉನಿಸಲೆಂದು ಸವಿ

ನಕ್ಕವಲ್ಲಿ ತಾರೆಗಳು ರವಿಶತಿಯಾಟಕೆ

ಪ್ರಸಾದನ ಮೂಡದ ಹೆಚ್ಚೆಯ ಹಾದಿಗೆ

ಸಿಕ್ಕವಲ್ಲಿ ಸರಿಸಾಕ್ಕಿಗಳು ಭರವಸೆಯಲೆ

ಸಾಗಿರಲು ನಲಿದು ದಣಿಸಲೆಂದು ಸವಿ

○○○

With Best Compliments from
SHRINIVAS
BOARDING & LODGING

Best Wishes From **MR. VENUGOPAL L. SHETTY.**

SHRINIVAS **BOARDING & LODGING**

• Super Delux Rooms

• Delux Rooms

• Semi Delux Rooms

Add. : Balaji Towers, Suratkal, N.H. Junction, Suratkal, Karnataka.

Ph. : 0824 2476633 / 2478833.

Email : shrinivaslodging@yahoo.com

Website : www.shrinivaslodge.com

20ನೇಯ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಅದ್ವಾರಿಯ ಶಾಲನೆ

ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಹಾಸ ಶೈಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ಭಾರತಿ ಶೈಟ್ಟಿ ದಂಪತ್ತಿಗೆ ಗೌರವ

ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿ ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವ ಶೆಟ್ಟಿಯವರಿಗೆ ಸನ್ಮಾನ

ಗೌರವ ಅತಿಥಿ ಡಾ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶೆಟ್ಟಿ ದಂಪತ್ತಿಗೆ ಸನ್ಮಾನ

ಶ್ರೀ ಸಿತಾರಾಮ ಶೆಟ್ಟಿಯವರಿಗೆ ಗೌರವ

ಶ್ರೀಮತಿ ರೇವತಿ ಸದಾನಂದ ಶೆಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಸದಾನಂದ ಶೆಟ್ಟಿ ದಂಪತ್ತಿಗೆ ಸನ್ಮಾನ

ಶ್ರೀ ಆನಂದ ಶೇಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ಶಾಲಿನಿ ಶೇಟ್ಟಿ ದಂಪತ್ತಿಗೆ ಸನ್ಮಾನ

ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರಮೋದ ಸುರೇಂದ್ರ ಮಾಡ ಮತ್ತು ಸುರೇಂದ್ರ ಮಾಡ ದಂಪತ್ತಿಗೆ ಗೌರವ

20ನೇಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಕೋಶ್ಲೆ ಪದಲ್ಲಿ ಉತ್ಸವ ಅಂಕಗಳಿಂದ
ಉತ್ಸರ್ಜಣಾರಾದ ಸಿವ ಮತ್ತು ಎಂಬಿಎ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಗೌರವ

ಮುಖ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಲತಾ ಸತೀಶ್ ಲೆಟ್ಟಿ
(ಮಹಿಳಾ ವಿಭಾಗದ ಕಾರ್ಯಾದ್ಯಾಸೆ ಬಂಚ್ ಸಂಪೂರ್ಣ)

ಶ್ರೀಮತಿ ದಯಾಮಣಿ ಸುಧಾಕರ ಶೆಟ್ಟಿ ದಂಪತ್ತಿಗೆ ಸನ್ಮಾನ

ಗೌರವ ಅತಿಥಿಗಿ ಡಾ. ವಿದ್ಯಾ ಹಿಮಕರ ಶೆಟ್ಟಿಯವರಿಗೆ ಗೌರವ

ಶ್ರೀಮತಿ ಉಡಾ ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ ದಂಪತ್ತಿಗೆ ಸನ್ಮಾನ

ವೈವಾಹಿಕ ಜೀವನದ ಸುವರ್ಚಣೆ ಮಹೋತ್ಸವವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದ ದಂಪತ್ತಿ
ಶ್ರೀಮತಿ ಲಲಿತ ಮತ್ತು ಜಯಕರ ಶೆಟ್ಟಿ ದಂಪತ್ತಿಯನ್ನು ಗೌರವಿಸಿದಾಗ

ಬಟ್ಟೆ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಹುಡುಗ ಈಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮೈಳಣದ ಸಂಖಾರದ್ವಿತೀ

ಇ ಸುರೇಶ್ ಗುದಗನವರ,
ಸಾಹಿತ್ಯ ರಾಮದುಗ್

ನಂತರ ಮನೋಹರ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸೌಬಗಿನ ನಾಡು ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅರಳಿದ ಪ್ರತಿಭೆ ಪ್ರೌ.ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಅಕ್ಷೇ. ಗೋಕಾಕ ತಾಲೂಕಿನ ಶಿಲ್ಪಿ ಭಾವಿ ಗ್ರಾಮದವರು. ತಾಯಿಯ ತವರೂರಾದ ವಿನಗಾಂವಿಯಲ್ಲಿ 1948, ಡಿ. 24ರಂದು ಜನಿಸಿದರು. ತಂದೆ ದುಂಡಪ್ಪ, ತಾಯಿ ಅಂಬವ್ಯಾಪ್ತಾ, ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಮುಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದವರೆಗೆ ಖಿನಗಾವಿ ಪ್ರಾಥ್ಮಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಿಸಿದರು. 7ನೇ ತರಗತಿ (ಮುಲ್ಲಿ) ಪರೇಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕೊಂದಿ ವಲಯಕ್ಕೆ ಮೂರನೆಯ ರಾಂಕ್ ಗಳಿಸಿ ಎಸ್.ಎ. ಖಿನಗಾವಿ ಗುರುಗಳಿಂದ ಶಾಹಬುಷ್ ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ನಂತರ ನೇರಗಿಯ ಕ್ರೀತ್ಯಾಯನ ಯೈಸ್ಕೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಪಾಸಾದರು. ತಂದೆಯವರು ಮಗನನ್ನು ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಮಹತ್ವಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಂದ ಬೆಳಗಾವಿಯ ಆರ್.ಎಲ್. ಎಸ್. ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದರು. ಸ್ವಭಾವಃ ಚುದ್ರಶೇಖರಾಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಇತಿಹಾಸ ಭಾಷೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರ ಆಸಕ್ತಿಯಿತ್ತು. ಅವರು ವಿಜ್ಞಾನ ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಒಗ್ಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಪಿಯುಸಿಯಲ್ಲಿ ಅನುತ್ತೀರ್ಣರಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಮರಳಿದರು.

ಚಂದ್ರಶೇಖರರ ತಂದೆಯಾರಿಗೆ ದಿಕ್ಕೇ ತೋಚದಂತಾಯಿತು. ಅವರು ಗೋಕಾಕದ ಆಗಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಜವಳಿ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಾದ ಗಂಗಪ್ಪ ಶೇಖಣಿವರ ಅವರಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಚಂದ್ರಶೇಖರನ್ನು ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವ್ಯಾಪಾರದ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಲು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಂಡರು. ಹೀಗಾಗೆ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಅವರು ಶೇಖಣಿವರ ಅವರ ಬಟ್ಟೆ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತೊಡಗಿದರು. ಮಾಲಕ್ಕು ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಲಿಕ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ 1968ರಲ್ಲಿ ಗೋಕಾಕದ ಜೀವೋಎಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕಲಾ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದರು. ಮುಂಜಾನೆ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನಾ ಬಟ್ಟೆ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತೊಡಗಿದರು.

ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಅತ್ಯತ್ಮಮ ಅಂಕಗಳೊಂದಿಗೆ ಪಿಯುಸಿ ತೇಗಡಿಯಾದರು.

ಮಗನ ಯಶಸ್ವನ್ನು ಕಂಡು ತಂದೆಯವರು ಬಟ್ಟೆ ಅಂಗಡಿಯಿಂದ ಬಿಡಿಸಿ ಬಿಬ ಪದವಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದರು. ಡಾ. ಎಸ್. ಬಿ. ತೋಟದ, ಪ್ರೌ. ಬಿ. ಜಿ. ಯರಗಬಳಿಮರ ಗುರುಗಳ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಬಿ.ಎ. ಪದವಿ ಪೂರ್ವಿಸಿದರು. ನಂತರ ಎಂ.ಎ. ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಧಾರವಾಡದ ಕನಾರಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದರು. ಚಂದ್ರಶೇಖರರು ಡಾ. ಆರ್. ಸಿ. ಹಿರೇಮರ, ಡಾ. ಎಂ. ಎಸ್. ಸುಂಕಾಪುರ, ಡಾ. ಎಂ. ಎಂ. ಕಲಬುಗ್ರ, ಡಾ. ಎಂ. ಬಿ. ಕೊಟ್ಟಿ ಶೆಟ್ಟಿ, ಡಾ. ಸೋಮಶೇಖರ ಇಮ್ಮಾಪುರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ 1974ರಲ್ಲಿ ಎಂ.ಎ. ಸ್ವಾತಮೋತ್ತರ ಪದವಿ ಪೂರ್ವಾ ಗೊಳಿಸಿದರು. ಗೋಕಾಕದ ಖಿಣಾನುಬಂಧವೋ ಏನೋ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಅಕ್ಷಯವರು 1974ರಲ್ಲಿ ಜೀವೋಎಸ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಗೌರವ ಉಪನ್ಯಾಸಕರಾಗಿ ಸೇವೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಅಂದಿನ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಪ್ರೀತಿ ಗಳಿಸಿದ ಅವರು 1975ರಲ್ಲಿ ತಾವು ಕಲಿತ ಕಾಲೇಜಿ ನಲ್ಲಿಯೇ ಪೂರ್ವಾವಧಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರಾಗಿ ನೇಮಕ ಗೊಂಡರು. 2006ಜೂನ್ 1ರಂದು ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಿದರು. ಪ್ರೌ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಅಕ್ಷೇ ಬಿಬ ಮುಗಿಸಿದ ಶಕ್ಷಣವೇ ಮನೆಯ ಹಿರಿಯರೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಮದುವೆಗೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಿದರು. ಜುಲೈ 7, 1972ರಲ್ಲಿ ಅವರ ಸೋದರ ಮಾವಂದಿರ ಮಗಡಿ ಸುಶೀಲಾ ಅವರನ್ನು ಶಿಲ್ಪಿ ಭಾವಿಯಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯಾದರು. ಕವಿತಾ, ಅರುಣ ಮತ್ತು ಕಿರಣ ಎಂಬ ಮೂವರು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರೌ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಅಕ್ಷೇ ಅವರು ಕಥೆ, ವ್ಯಕ್ತಿಭಿತ್ತಿ, ವಿಮರ್ಶ, ಸಂಪಾದನೆ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿ ಕೊಂಡು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಶೈಲ್ಕೃತಿ ಸಮೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪಿಯುಸಿ ಒದುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ‘ಚಂದೂತ್ತದ ಕೆಗನ್’ ಕವಿತೆ

ಮತ್ತು ‘ಎಪ್ಪಿಲ್ ಫೋಲ್’ ಕಥೆಯನ್ನು ಕಾಲೇಜು ಮಾರ್ಗಚಿನಾಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಕೆಸಿ, ಪರಿಸರ, ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಕಥೆಗಳು (ಕಥಾ ಸಂಕಲನಗಳು), ಗೋಕಾವಿ ಸಿರಿ ಸಂಪದ, ಗೋಕಾವಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂಪದ, ಗೋಕಾವಿ ನಾಡಿನ ಹೊನ್ನಬೆಳೆ, ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪಟ್ಟ ಎ. ಆರ್. ಪಂಚಗಾವಿ, ಎಂ. ಬಿ. ಮುನ್ನವಳಿ (ವ್ಯಾಕೀರ್ತಣೆ), ಕಥಾ ತರಂಗ, ಗಡಿನಾಡ ಬೆಡಗು, ಬಸವರಾಜ ಕಟ್ಟಿಮನಿಯವರ ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ 15 ಸಂಪುಟಗಳು, ಬಸವರಾಜ ಕಟ್ಟಿಮನಿ ಕಥೆಗಳು: ಅವಲೋಕನ, ಬಸವರಾಜ ಕಟ್ಟಿಮನಿ ವ್ಯಾಸಂಗ, ಗಡಿನಾಡ ಬೆಡಗು, ಬೆಳಗಾವಿ ಬೆಳಕು, ರಾಲುಬಾನ, ದರ್ಷಕ ಮುಂತಾದ ಮೌಲಿಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಾರಸ್ವತ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಹಗ್ಗದ ಸುತ್ತ (ಕಾದಂಬರಿ), ಒಕ್ಕಳಿ (ಕಥಾ ಸಂಕಲನ) ಹಾಗೂ ಆಗ್ಗೆಗ ಬೆದೆ ಕವಿತೆಗಳು (ಕವನ ಸಂಕಲನ) ಅಪ್ರಕಟಿತ ಕೃತಿಗಳಾಗಿವೆ.

ಗೋಕಾವಿ ನಾಡಿನ ಹಲವಾರು ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದಿಗೆ ನಿರ್ಬಂಧ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ನಾಡು ನುಡಿ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗಿರುವ ಅಭಿಮಾನ, ಕಾಳಜಿ ಅಗಾಧವಾದದ್ದು. ಶರಣ ಚಿಂತನೆ, ಅಧ್ಯಯನವನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಉಸಿರಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಧಾರವಾಡದ ಮುರುಫಾ ಮರ, ಯಬ್ಬಳಿ ಮೂರು ಸಾವಿರ ಮರ, ಸಾವಳಿಗಿ ಮರ, ಇಳಕಲ್ ಮರ, ಅರಂಭಾವಿ ಮರ, ತವಗ ಮರ, ಗೋಕಾಕ ಸಂಪಾದನಾ ಮರಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ನಾಡಿನ ವಿವಿಧ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಅವರು ಭಾಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ‘ಸಿರಿಂಧು’ ಹಾಗೂ ‘ಸಹ್ಯದಲಿ’ ಅಭಿನಂದನ ಗ್ರಂಥಗಳು ಸಮರ್ಪಿತಗೊಂಡಿದೆ. ದೂರದರ್ಶನ ಚಂದನ ವಾಹಿನಿಯ ‘ಬೆಳಗು’ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಗೌರವವು ಅವರಿಗೆ ಸಂದಿದೆ. ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮಂಗಳಾ ಮೆಟ್‌ಗುಡ್ ಅವರು ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಬಳಗದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರೇರಿಸಿದ್ದರು. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಅಷ್ಟಿ ಅವರನ್ನು ನ. 23, 24ರಂದು ಮೂಡಲಗಿಯಲ್ಲಿ ಜರುಗಲಿರುವ ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಹದಿನಾರನೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಸರ್ವಾಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ನಿಯೋಜಿಸಿರುವುದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ಸಂಗತಿ. 76ರ ಹರೆಯದ ಕನ್ನಡದ ಕಟ್ಟಾಳು ಪ್ರೇರಿಸಿದ್ದೇವಿರು

ಅಷ್ಟಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಆದರ್ಶಪ್ರಿಯ. ಅವರ ಸರಳ ನಡೆ-ನುಡಿ, ಹಿರಿಯ-ಕೆರಿಯರೆನ್ನದೆ ಎಲ್ಲರೊಂದಿಗೆ ಶ್ರೀತಿಯಿಂದ ಬೆರೆಯುವ, ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುವ ಮನೋಭಾವ ಅಪ್ಯಾಯ ಮಾನವಾದುದು. ಅವರ ಬದುಕು-ಬರಹ ನಮಗೆಲ್ಲ ಸ್ಥಾತ್ಮಿಕದಾಯಕವಾಗಿ. ○

ಕವನ

ಇಟ್ಟಂಗೆ ಇರಬೇಕು

- ಜಿ. ಟಿ. ಆರ್. ದುರ್ಗ
ಜಿ. ಎಚ್. ಎಲ್ಲಾ, ಬಂಗಾರಪೇಟೆ

ಇಟ್ಟಂಗೆ ಇರಬೇಕು ಬಾಳಿನಾಗೆ
ಆ ಶಿವನು ಹೇಳಿದಂಗೆ
ಆವನು ಕೇಳಿದಂಗೆ
ನಾವು ಇಟ್ಟಂಗೆ ಇರಬೇಕು ಭೂಮಿ ಮೇಗೆ

ಎಲ್ಲಾದು ಹೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಪರಮ ಶಿವ
ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೇಣ್ಣ ಹೊಟ್ಟು ಮಹಾ ಶಿವ
ಕೆಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಬೇಡ ಕೆಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಕಾಣಬೇಡ
ಕಟ್ಟಿ ಹೊಟ್ಟಿರುವ ಈ ದೇಹವನ್ನು

ಕೈಯಿ ಕಾಲು ಹೊಟ್ಟು ನಮಗೆ ದುಡಿಯಲೆಂದು
ಬಾಯಿ ಮೂಗು ಹೊಟ್ಟು ರುಚಿ ವಾಸನೆ ಮಾಡಲೆಂದು
ಕೆವಿ ಹೊಟ್ಟು ಕೇಳಬೇಕು ಒಳತು ಮಾಡಲೆಂದು
ಜೀವ ಉಳಿಯಲು ಹೊಟ್ಟು ವ್ಯದಯ ಮಿಡಿತವನ್ನು

ಹೊಟೆಯಂತೆ ಕಟ್ಟಿರುವ ಚರ್ಮವನ್ನು
ದೇಹ ರಕ್ತಣೆಗೆ ಹೊಟ್ಟಿರುವ ಬೆನ್ನು ಮೂಲಿಗಳನ್ನು
ಬದುಕಿನ ಬಾಳಿಗೆ ಹೊಟ್ಟು ಮನಸ್ಸು ಸ್ವರ್ವವನ್ನು
ಈ ದೇಹವೆ ಶಿವನ ಹೊಟ್ಟು ಮಾಂಸದ ದೇಹವನ್ನು

○○○

ಕೊಟ್ಟಿವ ಕೋಡಂಗಿ ಇಸ್ಮೀಲ್ಯಂಡವ ಶ್ರೀರಘ್ರದ್ವ

ಶ್ರೀ ಡಾ. ಪ್ರದೀಪ್ ಕುಮಾರ್ ಹೆಚ್

‘ಬದುಕು’ ಎಂದರೆ ಭಗವಂತನಾಡಿಸುವ ಆಟ. ಸೋಲು, ಗೆಲುವು ಸರಜ. ಗೆದ್ದವರು ಬೀಗಬೀಕೆಂದಿಲ್ಲ. ಸೋತವರು ಸಂಕಟಪಡಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ಇಂದಿನ ಜಗತ್ತೇ ಮ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಆಗಿರುವಾಗ ‘ನಿನಗೆ ನೀಡುತ್ತೇನೆ’ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ ಪಡೆವವರು ಹೆಚ್ಚಿರುವಾಗ, ರಾಜಕಾರಣೀಯೋ, ಪ್ರಜಾದೇಶೀಯೋ, ಮಂತ್ರೀಯೋ, ಕಂತ್ರೀಯೋ, ದಾನಿಯೋ, ದಾಸನೋ, ಸ್ವಾಮಿಯೋ, ಶ್ರೀಕರ್ನೋ, ಭಕ್ತಕರ್ನೋ, ಲೇಖಕನೋ, ಲೈಕ್ಸಿಗನೋ, ನಟನೋ, ತಮ್ಮ ಯೋಗಜ್ಞೇಮಕ್ಕೆ ಮೊದಲ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುವರೆಂಬುದು ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಸತ್ಯದ ಕಣಿ ವಿಷಯ. ಹಿಡಿಯುವಂತಿಲ್ಲ, ಬಿಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಹಿಡಿದರೆ ಹೊಡಿತ, ಬಿಟ್ಟಿರೆ ನಷ್ಟ, ಇಧ್ಯಾದ್ಯ ಹೋಗುವುದೋ ಇರದುದು ಬರುವುದೋ ಬಲ್ಲವರಾರು?

ಕೆಲಸ ಸಿಗಬೇಕಾದರೆ ಹೊ ಕೊಡಬೇಕು. ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಸಂಬಳದೊಡನೆ ಇನ್ನಿತರ ಆದಾಯದ ಅರಿವೂ ಇರಬೇಕು, ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ತನ್ನದಲ್ಲ, ಬರುವುದೂ ತನಗಲ್ಲ. ಯಾರಿಗೆ ಯಾರೋ? ನಷ್ಟಾರಿಹೋ? ಎಂಬುದೇ ಸದಾ ಕಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಆಗಿಯೇ ಕಂಗಡಿಸುವುದಂತೂ ಖಚಿತ. ತಾವು ಮಹಾ ಸಂಭಾವಿತರೆಂದು ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗುವವರೆಲ್ಲರೂ ಸಾಕ್ಷಿಕ ದರೋಡೆಕೋರಂತೆ ಆಗಿರುವುದೇ ಸಮಕಾಲೀನ ವಿಶೇಷ. ದೋಚುವುದು, ಬಾಚುವುದು ಮತ್ತು ಗೀಚುವುದು ವಿನಿಯ ಯಾರಿಗೇನೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಸ್ವಂದನೆಯೇ ವ್ಯವಹಾರವಾಗಿದೆ. ಯಾಗಾಗಿಯೇ ಹೊಟ್ಟಿವ ಹೋಡಂಗಿ, ಇಸ್ಮೀಲ್ಯಂಡವ ಶರಭ್ರದ್ವ ಎಂಬುದು.

ನಾವು ಸ್ವಫ್ಂಗೆ ಸದಾ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದೇವು. ಆದರೆ ಸ್ವಫ್ಂಯ ಅಂತರ್ಯ? ದೂರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣಬಣ್ಣದ ಬಗೆಬಗೆಯ ತಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನರಮವ ಮಾತುಗಳ ಆಡುವ ಹೀ (ಒಇ) ರೋಗಳು ಎಷ್ಟು ಯೋಗ್ಯರೆಂಬುದು ಮನವ ಕಾಡುವ ಉತ್ತರವಿರದ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ಮೊದಲು ಬಂದಷ್ಟು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದಿತ್ತು.

ಇವರೆಲ್ಲರೂ ವ್ಯವಹಾರ ಹಳಲಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಹೀರುವ ಗುಣ ಎಂದು ತಿಳಿದವರಂತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಭುದೇವರ ಮಾತು ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ. ‘ಹಸಿವ ತ್ಯಷ್ಟೆ ವಿಷಯ ವ್ಯಾಸನ ಈ ನಾಲ್ಕು ಉಳ್ಳವರು ಗುಹೆಶ್ವರ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಇಕ್ಕರಂತೆಪ್ಪರೋ?’

ಇಂದು ವಿದ್ಯೆ, ಅರ್ಥತೆ, ಜ್ಞಾನ... ಎಷ್ಟೇ ಉನ್ನತವಾಗಿರಲಿ, ಕೆಲಸ ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಗಂಟೊಂದನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಇಟ್ಟಿರ್ಲೇಬೇಕು. ಹಸಿಮಾಂಸ ಕಂಡಂತೆ ಜೊಲ್ಲು ಸುರಿಸುವ ಬೀದಿನಾಯಿಗಳು ಉರೂರಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವಾಗ, ಈ ಬಯಕೆಯ ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳೇನೂ ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ‘ನಿನಗೇನು ಬೇಕು ಹೇಳು. ನನಗೆಷ್ಟು ಕೊಡುವಿ ತಿಳಿಸು’ ಎಂಬುದೇ ಎಲ್ಲರೆಡೆ ಮಿಡಿತವಾಗಿರುವಾಗ ‘ಹೂ ಮಿಡಿಯ ಹರಿದು ಒತ್ತಿ / ಹಣ್ಣು ಮಾಡಿಹೆನೆಂದಡೆ ಹಣ್ಣಾಗಬಿಲ್ಲದೆ? ಪರಿಮಳವಿಲ್ಲದ ನನೆಯನರಳಿಸಿ ಮುಡಿದಹೆನೆಂದಡೆ ಸೌರಭ ಉಂಟೇ?’ ಎಂಬುದು ನನೆಯಲೇ ಬೇಕು. ‘ಯಾರಿಗೆ ಯಾರು ನನಗಿನಾರು’ ಎಂಬುದು ಅನವರತ ಕಾಡುವ ಕೋಟಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ.

ನಾವು ಆದರ್ಶತನವನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಬಾಳಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಯಾರಿಗೆ ಯಾರು ಬಗೆಯೂ ಪ್ರೀತಿ, ಕರುಣೆ ಎಂಬುದಿಲ್ಲ. ಇರುವುದು ನನಗೆಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕಿತು, ನನಗೇನು ಸಿಕ್ಕಿತು? ಎಂಬ ಬಯಕೆ ಮಾತ್ರ. ಬದುಕಿಂಬುದು ಸೋಲು ಗೆಲುವಗಳ ಆಟ. ನಮ್ಮ ಚಿಂತನೆ ಜೀವನದ ಒಳಗುಟ್ಟಿನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಸವಾಲು, ವೈರುಧ್ಯಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕು. ‘ಲಕ್ಷ್ಯ’ ಅಲ್ಲವಾಗಿರುವಾಗ ‘ಕೋಟಿ’ ಕಲೋರತನಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಆಗಿರುವಾಗ ಮಾನವನ ಬದುಕಿನಾಟದ ವಿಸ್ತೃಯ ಕಂಗಡಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಗೆದ್ದು ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಬದುಕಾಗ ಬೆಳ್ಳಿಪವಾಗಿ ಬೆಳಗುತ್ತದೆ. ಬೆಳೆಯೋಣ, ಬೆಳಗೋಣ, ಬಾಳಿನಾನಂದ ಕಾಣೋಣ.

ಭಾರತೀಯ ಚಿತ್ರರಂಗದ ಮೊದಲ ರಾಣಿ

ಶ್ರೀ ಕಿರಣ್ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ, ಬಹುನ್

ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರರೂಪರೇ ಮಹಿಳೆಯರ ಪಾತ್ರವನ್ನೂ ನಿಖಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲ ಅದು. ಕಾರಣ, ಮಹಿಳೆಯರು ಚಿತ್ರರಂಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಸಮಾಜದ ಕೆಂಗಣ್ಗೆ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅಂಥಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇವಿಕಾ ಚಿತ್ರರಂಗ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ್ದಳು. ಕೇವಲ ಅಭಿನಯಕ್ಕಷೇತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗದೆ, ಚಿತ್ರ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೂ ಕೈ ಹಾಕಿದ್ದಳು.

ನೀವು ಇಂಟರ್ನೇಷನಲ್ ದಿ ಲಾಂಗ್‌ಸ್ಟ್ರೋ ಕಿಸ್ ಎಂದು ಹುಡುಕಿದರೆ ಮೊದಲು ಕಾಣುವುದು ಪ್ರೇಮಿಗಳ ದಿನಾಚರಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿ ಚಂಬಿಸಿದ ಜೋಡಿಯ ವಿಷಯ. ಧಾಯ್ಲ್ಯಂಡ್ಸ್‌ನ ಎಕ್ಸೆಚಾಯ್ಲ್ಯತ್ತು ಲಕ್ಷ್ಣಾತಿರಂದರ ದಂಪತ್ತಿ ಐವತ್ತೆಂಟು ಗಂಟೆ ಮೂವತ್ತೆಂದು ನಿಮಿಷ ಐವತ್ತೆಂಟು ಸೆಕೆಂಡುಗಳವರೆಗೆ ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿ ಚಂಬಿಸಿದರಂತೆ. ಆ ಸ್ವರ್ಥ್ಯಯ ಅಂತಿಮ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಒಂಭತ್ತು ಜೋಡಿಗಳು ಪಾಲ್ಯಾಂಡಿದ್ದರಂತೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಜಯ ಗಳಿಸಿ ಗಿನ್ಸ್‌ ದಾಖಲೆ ನಿಮಿಷಿಸಿದವರು ತಿರನರತ್ನೇಂದಿ.

ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಲೇಖಕಿ ಈಶ್ವರ್ ದೇಸಾಯಿ 'ದಿ ಲಾಂಗ್‌ಸ್ಟ್ರೋ ಕಿಸ್' - ದಿ ಲೈಫ್ ಆಂಡ್ ಟ್ರೇಮ್ಸ್ ಆಫ್ ದೇವಿಕಾ ರಾಣಿ' ಎಂಬ ಒಂದು ಪ್ರಸ್ತರಕ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹೆಸರಿನ ಒಂದು ಪ್ರಸ್ತಕವಿದೆ. ಒಂದಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಮಿಶ್ರರೊಬ್ಬರ ಸಲಹೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಅಮೇಚಾನ್‌ನಿಂದ ಪ್ರಸ್ತರಕ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹುಡುಕುತ್ತಿರುವಾಗ ಇದು ಕಂಡಢ್ಣೆ ವಿನಾ ಅದೇ ಪ್ರಮುಖ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಇರಲಿ, ದೇಸಾಯಿ ಬರೆದ ಈ ಪ್ರಸ್ತರಕದ ಕಥಾನಾಯಕಿ ದೇವಿಕಾ ರಾಣಿ. ಈಕೆ ಮೂವತ್ತು ಮತ್ತು ನಲವತ್ತರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿ ಚಿತ್ರರಂಗನ್ನು ಆಕ್ಷರಣೆ ಆಳಿದ ಮಹಾರಾಜೆಯಾಗಿದ್ದು.

ಹಿಂದಿ ಚಿತ್ರರಂಗದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಸಾಕಷ್ಟು ಹೆಸರು ಮಾಡಿದ ಅಭಿನೇತ್ರಿಯರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ನಡುವೆ ಈ ದೇವಿಕಾ ರಾಣಿ ಯಾರು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಇಂದಿನ ಯುವ ಪೀಠಿಗಳಿಂತೂ ಖಂಡಿತ ಗೊತ್ತಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಮೂವತ್ತು, ನಲವತ್ತರ ದಶಕದ ಹಿಂದಿ ಸಿನಿಮಾ ನೋಡಿದವರಲ್ಲಿ ಈ ಹೆಸರು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರ ಇಳಿಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಮೀಂಚಿನ ಸಂಚಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿ ಚಿತ್ರರಂಗದ ದ್ವಿಮ್ಮೊ ಗ್ಲೋಂ ಎಂದರೆ ಹೇಮಾಮಾಲಿನಿ ಎನ್ನುವವರೇ ಹೆಚ್ಚು. ಆದರೆ, ಹೇಮಾಮಾಲಿನಿ ಎರಡನೆಯ ದ್ವಿಮ್ಮೊ ಗ್ಲೋಂ. ಅದಕ್ಕೂ

ಕೆಲವು ದಶಕಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಬಾಲಿವುಡ್‌ನ ಮೊದಲ ದ್ವಿಮ್ಮೊ ಆಗಿ ಮರೆದವರು ದೇವಿಕಾ ರಾಣಿ.

ನಮ್ಮ ತಲೆಮಾರಿನವರು ಆಕೆಯ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ನೋಡೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನೂ ಹೊರತಲ್ಲ. ಎಂಬತ್ತರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ದೂರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಚಿತ್ರಹಾರ್ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ 'ಮ್ಯಾ ಬನ ಕಿಂಡಿಯಾ ಬನ್ ಕೆ ಬನ್ ಬನ್ ಬನ್ ಬೋಲೂರೆ' ಬಂದು ಖಾಯಂ ಹಾಡು. ಬಣ್ಣದ ಟಿವಿಯಲ್ಲಿ ಎನಿಲ್ಲವಾದರೂ ಒಂದು ನೂರು ಸಲವಾದರೂ ಆ ಕವ್ಯ ಬಿಳುಪಿನ ಹಾಡು ನೋಡಿದ ನೆನಪು. ಅದನ್ನೂ ಅಶೋಕ ಹುಮಾರ್ ಆಗಿ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇ ಶಿವಾಯ್ ಜತೆಗಿರುವ ನಾಯಕ ಯಾರೆಂದು ಒಮ್ಮೆಯೂ ತಲೆಕೆಡಿಸಿಹೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ದೇವಿಕಾ ರಾಣಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ ಅಚೊತ್ತಾ ಕನ್ನು ಮತ್ತು ಅಂಚಾನಿ ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನಾವ ಚಿತ್ರಪನ್ನೂ ನೋಡಿಲ್ಲ. ಆ ಎರಡು ಸಿನಿಮಾ ನೋಡಿದ್ದೂ ನಟ ಅಶೋಕ್ ಪೂಜಿದಾಧನೆಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಹೊರತು ದೇವಿಕಾ ಇದ್ದಾಳೆಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲ.

ಏಕೆಂದರೆ ಆಗ ಆಕೆಯ ಹರಿತಾಗಲಿ, ಆಕೆಯ ಸಾಹಸದ ಹರಿತಾಗಲಿ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಹಿಳೆಯರು ಚಿತ್ರರಂಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ವೂಡಿದರೆ ಸಮಾಜದ ಕೆಂಗಣ್ಗೆ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇವಿಕಾ ಚಿತ್ರರಂಗ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ್ದಳು. ಕೇವಲ ಅಭಿನಯಕ್ಕೇ ಸೀಮಿತವಾಗದೆ ಚಿತ್ರ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೂ ಕೈಹಾಕಿದ್ದಳು. ಇಂದು ಅಶೋಕ್ ಹುಮಾರ್, ದಿಲೀಪ್ ಹುಮಾರ್ ರಂತಹ ನಟರು ಹೆಸರು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ದೇವಿಕಾ ರಾಣಿಯೂ ಕಾರಣ ಎನ್ನುವದನ್ನು ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ.

ಅವಳು ಹುಟ್ಟಿದ ಪರಿವಾರ, ಪರಿಸರ ಇಂದ್ರಜಿಲ್ಲ ಕಾರಣ ಎನ್ನುವದನ್ನೂ ಅಲ್ಲಗಳಿಯುವಂತಿಲ್ಲ. ದೇವಿಕಾ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು 1908ರ ಮಾರ್ಚ್ 30ರಂದು ವಲ್ಲಿರ್ ಈಗಿನ ವಿಶಾಖಿಪಟ್ಟಣಂ)ನಲ್ಲಿ. ಆಕೆ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆ ಬರೆದ ಕವಿ ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಶಾಸ್ತ್ರೀರರ ಸೋದರ ಮೊಮ್ಮೆಗಳು. ಅವಳ ತಂದೆ ಮನ್ಮಂಥನಾಥ ಚೌಥರಿ ಮದ್ವಾಸ್ ಪ್ರಸಿದ್ದೆನ್ನಿಯ ಮೊದಲ ಜನರಲ್ ಸರ್જನ್ ಆಗಿದ್ದರು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಣಕ್ಕೆ, ಸಿರಿತನಕ್ಕೆ ಯಾವಡೆ ಹೊರತೆ ಇರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಒಂಭತ್ತು ವರ್ಷದ ದವಳಾಗಿದ್ದರೆ ದೇವಿಕಾ ರಾಣಿಯನ್ನು

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆಂದು ಇಂಗ್ಲೀಷಿಗೆ ಕೆಲಸಲಾಯಿತು. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಮುಗಿಸಿದ ದೇವಿಕಾ, ರಾಯಲ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಆಫ್ ಡ್ರಾಮಾಟ್ರಿಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯದ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದಳು. ಅಲ್ಲಿ ಅವಳಿಗೆ ಹಿಮಾಂಶು ರಾಯ್ ಪರಿಚಯವಾಯಿತು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬಾರಿಸ್ರೋ ಆಗಿದ್ದ ಹಿಮಾಂಶು ಚಿತ್ರೋದ್ಯಮದ ಕಡೆ ಆಕ್ಷಿಂತರಾಗಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ಮೊದಲ ಮೂರಿಂತ್ತು 'ಎ ಧೋರ್ ಆಫ್ ಡೇಸ್' ಚಿತ್ರ ನಿಮಾಣದ ಕುರಿತು ಯೋಜಿಸಿಸ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ನಿಮಿತ್ತ ಇಂಗ್ಲೀಷಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವರಿಗೆ ದೇವಿಕಾ ರಾಣಿಯ ಪರಿಚಯವಾಯಿತು. ಈಕೆಯ ಅಸಾಧಾರಣ ಕೌಶಲ ಕಂಡು ತನ್ನ ಚಿತ್ರ ನಿಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸುವುತ್ತೆ ಹಿಮಾಂಶು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದ ದೇವಿಕಾ ವಸ್ತು ವಿನ್ಯಾಸಕಿ ಮತ್ತು ಕಲಾ ನಿರ್ದೇಶಕರಣಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಳು. ಚಿತ್ರೀಕರಣ ಮುಗಿಸಿ, ಮುಂದಿನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಇಬ್ಬರೂ ಜರ್ಮನಿಗೆ ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕಂಡು ಬೆರಗಾದ ದೇವಿಕಾ, ಚಿತ್ರ ನಿಮಾಣದ ಹೆಚ್ಚಿನ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದಳು. ಚಿತ್ರ ಮುಗಿಯುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ದೇವಿಕಾ ಮತ್ತು ಹಿಮಾಂಶು ಪರಸ್ಪರ ಆಕ್ಷಿಂತರಾಗಿದ್ದರು. 1929ರಲ್ಲಿ ದೇವಿಕಾ, ವಂಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತನಗಿಂತ ಹದಿನಾರು ವರ್ಷ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಯದ ಹಿಮಾಂಶುವನ್ನು ಮದುವೆಯಾದಳು.

ವಿವಾಹದ ನಂತರ ಇಬ್ಬರೂ ಕೆಲಕಾಲ ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನ್ ಹೋನ್‌ ಪಿಕ್ಚರ್ ಪ್ರೌದ್ಯಕ್ಕನ್ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಖಾತ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಜೊತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. ಹಿಮಾಂಶು ಆಗಾಗ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಂದರ್ಭ ಒದಗಿ ಬಂದಾಗ ದೇವಿಕಾ ಕೊಡ ಹಿಮಾಂಶು ಜತೆ ಅಭಿನಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಬ್ಬರ ಜೊಡಿ ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಾಪ್ಪೇ ಅಲ್ಲ, ಯರೋಪ್‌ನ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯವಾಯಿತು. ಮದುವೆಯಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ ನಂತರ ಇಬ್ಬರೂ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು. ಹಿಮಾಂಶು ತಮ್ಮ ಮೊದಲ ಟ್ರಾಕ್ ಚಿತ್ರದ ಸಿದ್ಧತೆ ನಡೆಸಿದರು. ಇಂಗ್ಲೀಂಡ್ ಮತ್ತು ಜರ್ಮನಿಯ ಮಿಶ್ರೇರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಸ್ವತಃ ತಾವೇ ನಾಯಕರಾಗಿ, ದೇವಿಕಾರನ್ನು ನಾಯಕಿಯನ್ನಾಗಿ ಆಯ್ದುಕೊಂಡರು ಹಿಮಾಂಶು. ಕರ್ಮ ಚಿತ್ರ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದಾಗ ಇಂಗ್ಲೀಂಡಿನಲ್ಲಾಪ್ಪೇ ಅಲ್ಲ, ಇತರ ಯುರೋಪ್ ದೇಶಗಳಲ್ಲಾ ಸದ್ಗು ಮಾಡಿತು. ರಾತ್ರಿ ಬೆಳಗಾಗುವದರೊಳಗೆ ದೇವಿಕಾ ಇಂಗ್ಲೀಂಡಿನಲ್ಲಿ ತಾರೆಯಾಗಿದ್ದರು. ಆ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ದೇವಿಕಾ ಒಂದು ಹಾಡನ್ನೂ ಹಾಡಿದ್ದರು. ಇಂಗ್ಲೀಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯವಾದ ಆ ಹಾಡು, ಭಾರತದ ಕೆಲಸಚೈತ್ರಗಳಲ್ಲೇ

ಮೊದಲ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಹಾಡು ಎಂದು ದಾವಿಲಾಯಿತು. ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ದೇವಿಕಾ ಮತ್ತು ಹಿಮಾಂಶು ಚುಂಬನದ ದೃಶ್ಯವು ಸಾಕಷ್ಟು ಸುದ್ದಿಯಾಯಿತು. ಕರ್ಮ ಚಿತ್ರದ ನಾಲ್ಕು ನಿಮಿಷಗಳ ದೃಶ್ಯ, ಹಿಂದಿ ಚಿತ್ರರಂಗದ ಸುದೇಷ್ ಚುಂಬನ ಎಂಬ (ಪು) ಖ್ಯಾತಿಗೂ ಪಾತ್ರವಾಯಿತು. ಬಹುಶ: ಇದೇ ಕಾರಣವೇ ಏನೋ, ಚಿತ್ರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅಂದು ಭಾರತದ ಪ್ರೇಕ್ಷಕ ಇದನ್ನಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಮಾನಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರಲ್ಲವೋ ಏನೋ, ವಿದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೊಲೆಬ್ರಿಸಿದ್ದ ಚಿತ್ರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸೋತಿತ್ತು. ಆದರೆ ದೇವಿಕಾ ಗೆದ್ದಿದ್ದರು. ದೇವಿಕಾ ಕರ್ಮ ಚಿತ್ರದ ತನ್ನ ಅಭಿನಯದಿಂದ ವಿಮರ್ಶಕರ ಮನಗೆದ್ದಿದ್ದಳು. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಎಂದರೆ ಅಂದು ಸರೋಚಿನಿ ನಾಯ್ಯ ಕೂಡ ದೇವಿಕಾಳನ್ನು ಸೌಂದರ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಭೆಯಳ್ಳಿ ಮಹಿಳೆ ಎಂದು ಹೊಗಳಿದರು.

ಯರೋಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಕರ್ಮ ಚಿತ್ರದ ಯಶಸ್ವಿನ ಉತ್ತಾಪದಲ್ಲಿದ್ದ ಹಿಮಾಂಶು, ಕೆಲವು ಮಿಶ್ರೇರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ಮುಂಬ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹದಿನೆಂಟು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಬಿರೀದಿಸಿ ಬಾಂಬೆ ಟಾಕೇಸ್‌ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪುಟ್ಟ ಹಾಕಿದರು. ಬಾಂಬೆ ಟಾಕೇಸಿನ ಮೊದಲ ಚಿತ್ರ 'ಜವಾನಿ ಕಿ ಹಮ್‌ದಲ್ಲಿ ದೇವಿಕಾ ನಾಯಕಿಯಾದರೆ ನಚ್ಚು-ಉಲ್-ಹಸನ್‌ ನಾಯಕನಾಗಿದ್ದು. ಒಂದೆಡೆ ಚಿತ್ರದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಚಿತ್ರೀಕರಣ ರೈಲ್ನಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ದೇವಿಕಾ ಹಸನ್‌ನ ಪ್ರೇಮದ ಕೂಪದಲ್ಲಿ ಇಳಿಯತ್ತಾ ಹೋದರು. ಇಬ್ಬರೂ ಜತೆಯಾಗಿ ಎರಡನೆಯ ಚಿತ್ರ 'ಜೀವನ್ಯಾಯ್' ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲೇ ಮುಂಬ್ಯೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಹಿಮಾಂಶು ಅವರಿಬ್ಬರ ನಡುವಿನ ಪ್ರೀತಿಯ ವಿಷಯವೇ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಚಿತ್ರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಖಿಂಡಿತ್ತು. ಚಿತ್ರ ಮುಗಿಸುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ದೇವಿಕಾ ಮತ್ತು ಹಸನ್‌ ಕೋಲ್ಪುತ್ತಾದ ಒಂದು ಹೊಟೇಲಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಮಿಶ್ರರ ಮಧ್ಯಕೆರೆಯಿಂದಾಗಿ ದೇವಿಕಾ ಹಿಂತಿರು ಮನೆಗೆ ಬಂದಳು. ಆದರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಬಯಸಿದ್ದರು. ಹಿಮಾಂಶು ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದ್ದರು. ಆದರೆ, ಒಂದೇ ಸೂರಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವರಿಬ್ಬರ ನಡುವಿನ ಪ್ರೀತಿ ಮಾತ್ರ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಸಿಹಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇತ್ತು ಹಿಮಾಂಶು ಹಸನ್‌ನ ಬಾಂಬೆ ಟಾಕೇಸ್‌ನಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದರು. ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಹಸನ್‌ಗೆ ಚಿತ್ರರಂಗದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶಗಳೇ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. 'ಜೀವನ್ಯಾಯ್' ಚಿತ್ರದ ಹಸನ್‌ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ನಾಯಕ ನಟನ ಶೋಧ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದೇ ಹಿಂದಿ ಚಿತ್ರರಂಗದ ದಾದಾ ಹೋನಿ, ಅಶೋಕ್

ಕುಮಾರ್. ಮುಂದೆ ಅಶೋಕ್ ಕುಮಾರ್ ಮತ್ತು ದೇವಿಕಾ ರಾಣಿ ಜೋಡಿಯೂ ಹಿಂದಿ ಚಿತ್ರರಂಗದಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಮಾಡಿದ್ದು ಈಗ ಇತಿಹಾಸ.

ಬಾಂಬೆ ಟಾಕೀಸ್ ಸಾರಕ್ಕು ಚಿತ್ರ ನಿಮಾಣ ಮಾಡಿ ಅಶೋಕ್ ಕುಪಾರ್, ದಿಲೀಪ್ ಕುಪಾರ್, ರಾಜ್ ಕಪೂರ್, ಮಧು ಬಾಲಾ, ಮಂಪಾತ್ತಾಜ್ ಮೊದಲಾದವರನ್ನು ಚಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ಪರಿಚಯಿಸಿತು. 1940ರಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ರಾಯ್ ನಿಧನರಾದ ನಂತರ ದೇವಿಕಾರಾಣಿ ಬಾಂಬೆ ಟಾಕೀಸ್ ನ ಉಸ್ತುವಾರಿ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಅನೇಕ ಚಿತ್ರ ನಿಮಿಂಸಿದರು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲೇ ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಿದ ಚಿತ್ರ ನಿಮಿಂಸಿ ಸುದ್ದಿ ಮಾಡಿದರು. ಈ ನಡುವೆ ಕೆಲವು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದಾಗಿ ಅಶೋಕ್ ಕುಮಾರ್ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಖ್ಯಾತ ನಟರು ಬಾಂಬೆ ಟಾಕೀಸ್ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರು. 1945ರಲ್ಲಿ ಬಾಂಬೆ ಟಾಕೀಸ್ ಸ್ಥಿತಿಗೊಳಿಸಿದ ದೇವಿಕಾ ರಷ್ಯಾದ ವರ್ಣ ಚಿತ್ರಕಾರ ಸ್ವೀಕೊಳ್ಳಲ್ಪೂರಿಂಬೆನ್ ಮದುವೆಯಾಗಿ ಮಧುಚುದ್ರಷ್ಟಿಂದು ಹಿಂದೂಲಯದ ತಪ್ಪಿಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದೂ ಕೂಡ ದೊಡ್ಡ ಸುದ್ದಿಯಾಗಿತ್ತು. ಕಾರಣ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯಾದವರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ಹತ್ತರಪ್ಪು ಮಾತ್ರ ಮಧುಚುದ್ರಷ್ಟಿಯೇಗುತ್ತಿದ್ದರು. (ಇದು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಾಂಬೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ಹೇಳು. ಗೋವಿಂದ ಘುಂಯ್ಯರ್ ನಡೆಸಿದ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ವರದಿ)

ಮದುವೆಯ ನಂತರ ಕೆಲವು ವರ್ಷ ದಂಪತ್ತಿಗಳು ಮನಾಲಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದರು. ಕ್ರಮೇಣ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಬಳಿ ನಾಲ್ಕು ನೂರ ಐವತ್ತು ಎಕರೆಯ ಎಸ್ಟೇಟ್ ವಿರೀದಿಸಿ, ಸಿನಿಮಾ ಪ್ರಪಂಚದಿಂದ ಮೂರ ಉಳಿದರು. 1993ರಲ್ಲಿ ರೋರಿಚ್ ನಿಧನರಾದರು. ಅದಾಗಿ ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ದೇವಿಕಾ ಕೂಡ ಕೊನೆಯುಸಿರೆಳಿದಳು. ದೇವಿಕಾಗೆ ಸಂತಾನವಿರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಆಕೆಯ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಅನ್ನು ಕನಾರಕ ಸರಕಾರ ತನ್ನ ಸ್ವಾತ್ಮೀನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿತು.

ದೇವಿಕಾ ರಾಣಿ ಪದ್ಮಶ್ರೀ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕಾರ ಸಿನಿಮಾರಂಗದಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸೇವೆಗೆ ನೀಡುವ ದಾದಾ ಸಾಯೇಬ್ ಫಾಲ್ಕೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಮೊದಲು ಪಡೆದ ಶ್ರೇಯವೂ ದೇವಿಕಾ ರಾಣಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸ್ತು. 2011ರಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರಕಾರ ಆಕೆಯನ್ನು ಭಾರತದ ಚಿತ್ರರಂಗದ ಪ್ರಥಮ ಮಹಿಳೆ ಎಂಬ ಗೌರವ ನೀಡಿ ಅಂಚೆಚೆಚಿಯನ್ನೂ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ.

ದೇವಿಕಾ ಪರಿಂಬ ಹಲವಾರು ತಿರುಪುಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿದೆ. ಇಳಿಮೋರೆಯಲ್ಲಿ ಇಳಿದಿದೆ. ಏರನ್ನೂ ಹತ್ತಿದೆ. ಏನೇ ಆದರೂ ಭಾರತೀಯ ಚಿತ್ರರಂಗವನ್ನು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುವಲ್ಲಿ ದೇವಿಕಾ ರಾಣಿಯ ಪಾತ್ರವೂ ಇದೆ. ಸುಮಾರು ಒಂಬತ್ತು ದಶಕದ ಹಿಂದೆಯೇ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಉದಾಹರಣೆ ದೇವಿಕಾ ರಾಣಿ.

ದೇವಿಕಾ ರಾಣಿಯ ಜೀವನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಕುತ್ತಾಯಲ್ಕಾರಿ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಕಿಶ್ವರ್ ದೇಸಾಯಿ ತಮ್ಮ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಚಲನಚಿತ್ರಾಸ್ತಕ್ರಿ ಓದುಹುದಾದ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಕೃತಿ - ದಿ ಲಾಂಗೆಸ್ಟ್ ಕಿಸ್. ○

ಕವನ

ನೀ
- ಸೆವಿತಾ ಎಸ್. ಶೆಟ್ಟಿ

ಮನೆ ಮನವ ಬೆಳಗುವಳು
ಮನೆ ಮಂದಿಗೆ ಬೇಕಾದವಳು
ಪಟ್ಟಿ ಹಿಡಿದು ಮುನ್ನಡೆವಳು
ತನ್ನ ತನವನ್ನು ಸದಾ ಮೇರೆವಳು

ನವಮಾಸ ಹೊತ್ತು ಸಾಕಿದವಳು
ಕರ್ಷಣೆನ್ನು ಉಂಡು ಸೈರಿಸಿಕೊಂಡವಳು
ಬೇಕು ಬೇಡಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಸುವಳು
ವರಿಳಿತದಲ್ಲೂ ಸಹನೆ ಬಿಡದವಳು

ರೂಪ ಸೌಂದರ್ಯಕೆ ಹೆಸರಾದವಳು
ಬಿಂಕ ಬಿನ್ನಾಣಾದ ನಡಿಗೆಯವಳು
ಸುಖ ದುಃಖದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗುವಳು
ಸರ್ವತ್ರ ಮಿಂಚಂತೆ ಮಿನುಗುವಳು

ಹೆಣ್ಣಾಗಿ ಹಲವು ಅಭಿದಾನಗಳಿಗೆ ಒಷ್ಟಿಸುವಳು
ಪ್ರೀತಿ ಒಲುಮೆಯ ಆಗರವಾಗಿವಳು
ಸಂಸಾರದ ನೋಗಕ್ಕೆ ಹೆಗಲು ಕೊಡುವಳು
ಆಮ್ಮನೆಂಬ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರಾದವಳು.

○○○

With
Best Compliments
from :

Chandrashek Shetty (CEO)

**Skytech
Systems (India) Pvt. Ltd.
&
BHARTI ENTERPRISE**

*401, Siddeshwar Arcade, Opp. Suraj Water Park,
Ghodbunder Road, Thane (W) - 400 607.*

*Tel. : 022-2597 5110
Fax : 022-2597 5116*

*E-mail : shetty@skytechindia.com
Website : www.skytechindia.com*

Best Wishes From :
Sunil Alva

UNIQUE AIR FREIGHT EXPRESS & LOGISTICS PVT. LTD.

**2/A, Planet Industrial Estate,
Opp. United Ink, Subhas Road,
Vile Parle (E), Mumbai - 400 057.**

Tel : 022-4228 5850/6694 1984

Fax : 022 - 4228 5888

E-mail : customercare@uniqueairfreight.com

BHIWANDI : 97690 11162

A name to remembered for Best,
Tasty & Delicious Food

ತುಚ್ಚಿ
ತುಚ್ಚಿಗೆ
ಹೆಸರಾದ
ಮುಂಬಯಿಯ

Laxmj CATERERS
SERVICE WITH SMILE

ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಕೇಟರ್ಸ್

South Indian, Punjabi & Chinese Dishes,
All types of Catering service available
for all occasion.

We are the official caterers of :

- ❖ Buntara Bhavana - Kurla
- ❖ Manav Seva Sangha - Sion
- ❖ Vallabh Sangeet Vidyalaya - Sion
- ❖ Chedda Ngr. Gymkhana - Chembur
- ❖ S.M. Shetty High School - Powai

We undertake Outdoor Catering All over Mumbai Assistance
in Hall Booking & Allied Matter

SPECIAL DISCOUNT FOR KANNADIGAS

For Booking Contact : **SATISH R. SHETTY**

Vallabh Sangeet Vidyalaya (Next to Swami Nityanand Hall),
Ground Floor, Plot No. 6, Road No. 24, Sion (W),
Mumbai - 400 022.

⌚ Off. : 2403 5191 • Mobile : 98211 80002 / 98211 84002

Advt.

ಥಾಣೆ ಬಂಟ್‌ ವೈವಾಹಿಕ ಕೇಂದ್ರ

ಸಮಾಜಮುಖಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸದಾ ಪ್ರಚೋದನೆ ಕೊಡುವ ಥಾಣೆ ಬಂಟ್‌ ಎಸೋಸಿಯೇಶನ್ ಸಮಾಜಬಾಂಧವರಿಗೆ ವೈವಾಹಿಕ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ವರೂದಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಗುತ್ತಿರುವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಮನಗಂಡು ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವೈವಾಹಿಕ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. ಸದಸ್ಯ ಬಾಂಧವರು ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಗೀತಾ ವಸಂತ ಶೆಟ್ಟಿ, ಕಾರ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಮ್ಯಾರೇಜ್ ಸೆಲ್

Ph. : 90295 78156

ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ

ಥಾಣೆ ಬಂಟ್‌ ಎಸೋಸಿಯೇಶನ್ ಮುಖಿವಾಣಿ ಸ್ನೇಹ ಸೌರಭ ಸಂಘದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸದಸ್ಯರ ಮನೆಭಾಗಿಲ್ಲಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ. ಇದು ಪ್ರತಿಯೋವ ಸದಸ್ಯನ ಪತ್ರಿಕೆ. ಇದನ್ನು ಪೋಷಿಸುವುದು, ಬೆಳೆಸುವುದು ನವೆಯಲ್ಲಿರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿಯೂ, ಜಾಹೀರಾತು ನೀಡಿಯೂ ತಾವು ಸಹಕರಿಸುವಿರೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನಮಗಿದೆ.

ಸದಸ್ಯರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡುವ ಮದುವೆ, ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥ, ಪೂಜೆ-ಪುರಸ್ಕಾರ ಮುಂತಾದ ಶುಭ ಕಾರ್ಯಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ, ಅಲ್ಲದೆ ಆತ್ಮೀಯರು ತೀರಿಕೊಂಡಾಗ ಉತ್ತರಕ್ಷಯೆಯಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅಭಿಭಿನ್ನಲ್ಲಿ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಬಡ್ಡಿ, ಕ್ರೀಡಾರಂಗದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂತ ಪಡೆದು ಉತ್ತೀರ್ಣರಾದವರ ವರದಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುವುದು.

ಕಥೆ-ಕವನ, ನಗೆಹನಿ, ವ್ಯಕ್ತಿಪರಿಚಯ, ವಿಮರ್ಶೆ, ವೈಚಾರಿಕ ಲೇಖನ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ. ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ಅರ್ಹವಿದ್ದರೆ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಸೃಜನಶೀಲತೆಯ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವೇ ಈ “ಸ್ನೇಹ ಸೌರಭ.”

ಸಂಪಾದಕರು

**‘ಸ್ನೇಹ ಸೌರಭ’ದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ, ಸ್ನೇಹ ಸೌರಭದಲ್ಲಿ
ಬಾಹೀರಾತು ನೀಡಿ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸುವಿರಾ...**

‘ಸ್ನೇಹ ಸೌರಭ’ ನಮ್ಮ ಎಸೋಸಿಯೇಶನ್‌ನ ಮುಖ್ಯವಾಣಿ; ಬಂಟ ಬಾಂಧವರ ನಡುವಿನ ಸ್ನೇಹ ಸೇತುವೆ; ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ನೆಚ್ಚಿನ ಪತ್ರಿಕೆ! ಈ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಬಾಹೀರಾತು ನೀಡುವುದರ ಮೂಲಕ, ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚುದಾದಾರರಾಗುವ ಮೂಲಕ ಇಂದು ಅಂಪರಿಸಿರುವ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದ ನೀರೆರೆಯಿರಿ; ಈ ಅಂಪರ ಗಿಡವಾಗಿ, ಮರವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ‘ಸ್ನೇಹ’ ಯೂ ಬಿಟ್ಟು ತನ್ನ ‘ಸೌರಭ’ವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಡೆಗೆ ಹರಡಲು ಸಹಕರಿಸಿರಿ.

"SNEHA SAURABHA" ADVERTISEMENT TARRIFF

	Per Year	2 Years
Back Cover Page	Rs. 24,000/-	Rs. 43,000/-
Cover Inside Page (Front / Back)	Rs. 20,000/-	Rs. 36,000/-
Inside Colour Page	Rs. 18,000/-	Rs. 32,250/-
Full Page	Rs. 12,000/-	Rs. 21,500/-
Half Page	Rs. 9,000/-	Rs. 16,200/-

"SNEHA SAURABHA" MEMBERSHIP

Life Member	Rs. 500/-
Patron	Rs. 1,500/-
Grand Patron	Rs. 2,500/-

ಧಾರ್ಣೆ ಬಂಟ್ ಎಸೋಸಿಯೇಶನ್ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿರಿ
THANE BUNTS ASSOCIATION

Grand Patron	Rs. 5,000/-	(For Couple / Individual)
Patron Member	Rs. 2,500/-	(For Couple / Individual)
Paramount Member	Rs. 1,000/-	(For Couple / Individual)
Life Member	Rs. 500/-	(For Couple / Individual)

ವಿಳಾಸ ಬದಲಾದ ಸದಸ್ಯ ಬಾಂಧವರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನೂ ತನ್ನ ವಿಳಾಸ ಬದಲಾದ ಕೂಡಲೇ ಅದನ್ನು ‘ಧಾರ್ಣೆ ಬಂಟ್’ನ ಕಳೇರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಸಂಪರ್ಕ ರೇವಲ ಪತ್ರಮುಖೀನ ಅಧವಾ ದೂರದ್ವಾನಿ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತು. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಸರಿಯಾದ ವಿಳಾಸ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ದೂರದ್ವಾನಿ ಕ್ರಮಾಂಕವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಪ್ರತಿಸಲ ವಿಳಾಸ ಬದಲಾದ ಕಾರಣ ಅಧವಾ ವಿಳಾಸ ಸರಿಯಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಕೊರಿಯರ್ ನಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸಿದ ನೂರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಪತ್ರಗಳು ಹಿಂದೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ತಮಗೆ ಹಾನಿ; ಸಂಸ್ಥೆಗೂ ಅನಗತ್ಯ ವಿಚು. ಆದುದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ನಿಮ್ಮ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಹಿತವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ಸರಿಯಾದ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಸಂಘರ್ಷ ಕಳೇರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿರಿ ಅಧವಾ ಕಳೇರಿಯ ಈ ದೂರದ್ವಾನಿ ಕ್ರಮಾಂಕದಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿರಿ.

ಥಾಣೆ ಬಂಟ್ಸ್ ಎಸೋಸಿಯೇಶನ್ THANE BUNTS ASSOCIATION

101, ಜೈಲ್ ರಸ್ತೆ ಕೋಡಪ. ಹೊಂಗ್ ಸೋಸಾಯ್ಟಿ ಲಿ. ಆಳ್ಕಿಸ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಎಡುರು,
ವಲ್.ಬಿ.ಎಸ್. ಮಾರ್ಗ, ಹರಿನಿವಾಸ, ಥಾಣೆ (ಪ)

ಮೊಬೈಲ್ : 7506371586

e-mail : thanebunts@gmail.com / web : www.thanebunts.org

‘ಸ್ನೇಹ ಸೌರಭ’ ದ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸದಸ್ಯತ್ವದ ಅಜೆ

‘ಸ್ನೇಹ ಸೌರಭ’ ನಮ್ಮ ಎಸೋಸಿಯೇಶನ್‌ನ ಮುಖ್ಯವಾಣಿ; ಬಂಟ ಬಾಂಧವರ ನಡುವಿನ ಸ್ನೇಹ ಸೇತುವೆ; ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ನೆಚ್ಚಿನ ತ್ವರ್ಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆ! ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾದಾರರಾಗಿ ಇಂದು ಅಂತರಿಸಿರುವ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದ ನೀರೆರೆಯಿರಿ; ಈ ಅಂತರ ಗಿಡವಾಗಿ, ಮರವಾಗಿ ಬೇಕೆಂದು ‘ಸ್ನೇಹ’ ದ ಹೂ ಬಿಟ್ಟು ತನ್ನ ‘ಸೌರಭ’ ವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಡೆಗೆ ಹರಡಿಸಲಿ.

ಅಶೋಕ್ ಎವರ್. ಶೆಟ್ಟಿ
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಸುರೇಶ್ ಶೆಟ್ಟಿ, ಕಡಂಡಲೆ
ಕಾರ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷರು

ಡಾ. ಕರುಣಾಕರ್ ಶೆಟ್ಟಿ, ಪಣಿಯೂರು
ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು

ಹೆಸರು : .....

ವಿಳಾಸ : .....

.....

ಘೋನ್ (ಮೊಬೈಲ್) : .....

ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಲೈನ್ : .....

ಇ-ಮೇಲ್ : .....

ಸದಸ್ಯತ್ವ : ಮಹಾಪ್ರೋಷಕ ರೂ. 2500, ಪ್ರೋಷಕ ರೂ 1500,
ಅಜೀವ ಸದಸ್ಯ ರೂ. 500

ಸದಸ್ಯತ್ವ ನೋಂದಾಯಿಸಿ
ದವರ ಹೆಸರು : .....

ವಿಳಾಸ ಬದಲಾದ ಸದಸ್ಯ ಬಾಂಧವರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನೂ ವಿಳಾಸ ಬದಲಾದ ಕೂಡಲೇ ಅದನ್ನು ‘ಥಾಣೆ ಬಂಟ್ಸ್’ ನ ಕಳೇರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

With Best Compliments From :

Li-Vans

MEN'S WEAR

Customized Tailoring For Men And Women

Suits ,Trousers , Shirts And Ethnic wear

We are also stockiest of leading brands Like

Raymond , Siyaram's , ARVIND , Reid & Taylor, Linen

And also Imported Fabrics

Contact Mr. Vinay Shetty 9821187799

Ashwamedh Apts., Ram Maruti Cross Road,
Naupada, Thane - 400 602. Phone : 2540 8356

eKa
dental care

ನಾವು ಉನ್ನತ ಗುಣಮಟ್ಟದ
ದಂತ ಆರ್ಥಕೆಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ
ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಸುತ್ತೇವೆ

60%
less
fees
compared to
standard fees.

MONDAY TO SATURDAY
9am to 10pm
SUNDAYS
9am to 1pm

Cleaning
Rs.450

Root Canal
Rs. 1,650

Implants
Rs. 15,400

Ceramic Crown
(cap) Rs.2,800

Metal Braces
Rs.16,000

Metal Cap
1,000

Dentures
Rs. 8,800

Scan QR code to view all treatment prices.

FREE CONSULTATION! 744 93 744 63

📍 M.G.Road, Mulund (W) 📍 Pant Nagar, Ghatkopar (E) 📍 Anand Nagar, Thane (W) 📍 Naupada, Thane (W)

**A Multicuisine Restaurant | Indian | Chinese | Continental
Vegetarian | Non Vegetarian Dishes**

**Banquet Hall Available (Palm Court / Flurries / Z+ (Function Hall)
Capacity of 50 to 500 Guest | Free Wifi | Free Parking**

Opp. Cine Wonder Mall, Next to Vijay Sales, Ghodbunder Road, Thane (West) 400 607.
Contact : +91 22 5842030 / 41124110 / 41124111 / 41124112.

Email: Vihangkuberhospitality@yahoo.com Web Site : <http://www.vihangshinn.co.in>

If undelivered
please return to :

THANE BUNTS ASSOCIATION
101, Jai Shankar CHS Ltd.,
Opp. Axis Bank, LBS Marg,
Hari Niwas, Thane (W) - 400602.